

27. avgust 1998

številka 8

SOBROŠKE

GLASILO MESTNE OBČINE MURSKA SOBOTA

Poletna številka Soboških novín je v znamenju minulega praznika Mestne občine Murska Sobota in podelitve priznanj ob občinskem, spomina na Jožeta Kološo – Kološa, ki ni dočakal podelitve naziva častni občan mestne občine za svoj prispevek v zakladnico

mestnega spomina in vročitve nagrad – ter zasedanj mestnega sveta. Seveda pa tudi Soboških dnevov '98, ki so letos trajali skoraj ves mesec in se pričeli s položitvijo temeljnega kamna Sobote-Center, končali pa s slavnostno sejo mestnega sveta. Naslovnica je tokrat brez uvodnika, ker je prostor v celoti zasedel sedemnajst metrov visok spomenik zmage skupnega boja jugoslovanskih in sovjetskih narodov, ki stoji na osrednjem trgu v Murski Soboti in je eden redkih preostalih pomnikov še ne tako davne dobe. Na sosednjem Madžarskem in v drugih deželah real-socializma so jih odstranili, napovedi o njegovi rušitvi pri nas – po odcepitveni vojni in spremembi sistema ter osamosvojitvi Slovenije – pa so bile le novinarske race, rojene na osnovi praznega govoričenja senzacij željnih posameznikov v težnji za doseganje norme. Niti topova – kot zastrašujoča relikta militantne preteklosti, ki jo simbolizirata tudi partizan in ruski vojak – nista bila odstranjena ali vsaj zakrita v zeleno z bršljanom ali kakšno drugo ovijalko. Čeprav ju je upodobil kipar Zdenko Kalin, smo se odločili za objavo fotografije stopnišča in ne bolj znanega pročelja z značilnim napisom v slovenskem in ruskem jeziku. Sporazumevamo se v prekmurskem narečju, včasih pa se zdi, da se tudi v njem vse težje razumemo in da težko najdemo skupni jezik v težnji, da nam ne bi bilo slabše, ampak bolje. Pa kaj, ko si večina ljudi ne želi sprememb – pa četudi na bolje – in je v svoji omejenosti pomilovanja vredna, saj pred splošnim napredkom daje prednost ozkim interesom in tako se velikokrat zgodi, da je zaradi dreves spregledan gozd. Trava v soboškem parku je zaradi obilnega dežja v juliju ponovno ozelenela, paznika v mestni upravi, ki se ji obeta podopustna racionalizacija, še vedno ne premoremo. V avgustu pa so pričeli graditi osrednja vrata v park ob Kardoševi ulici oziroma Trubarjevem drevoredu. Kot po vsakih počitnicah se spet odpirajo šolska vrata in z njimi bomo kmalu stopili v jesen – po muhastem poletju z zdravju in počutju ljudi nenaklonjenim vremenom in s preneglimi temperaturnimi spremembami. Če bo politična jesen zaradi bližnjih lokalnih volitev vroča ali nestabilna kot poletje, bo zaznati tudi iz vsebine občinskega glasila, ki bo ponovno izšlo v oktobru, potem pa (upajmo da) še predpraznično v tem letu, ko izhaja kot dvomesečnik, kar je v primerjavi s sezorcem v minulem letu napredek.

♦ **BRIGITA BAVČAR**, odgovorna urednica

DOBER OBISK SOBOŠKIH DNEVOV 98

Organizatorice letošnjih programsko pestrih Soboških dnevov so lahko več kot zadovoljne. Za trud so bile poplačane z izjemnim obiskom prireditve, ki so na jaso soboškega parka in grajsko dvorišče ter v gledališko dvorano privabile številne obiskovalce. Neuradna statistika jih beleži kar 25.000, med njimi tudi 8.000 obiskovalcev koncerta Plavega orkestra, ki je bil poglavje zase. Na eni strani zaradi izjemnega obiska in sprejema publike, na drugi pa zaradi organizatorskega spodrsjlaja pri tesnem in zapoznelem vstopu na prireditveni prostor.

Izkušnja bo gotovo vplivala, da bo pri organizaciji Soboških dnevov 99 drugače in bo poskrbljeno tudi za takšne malenkosti, kot je zadovoljivo število sanitarij.

Kajti prireditve z vrsto vrhunskih kulturnih prireditev zahteva prav tako raven organizacije – ob nezanemarljivi gostinski ponudbi, pa čeprav pod šotori in na travi, ki si je zaradi obilice padavin v letošnjem juliju opomogla že pred deževno jesenjo. Zaradi glasnih ozvočenj pa se bodo do prihodnjega poletja – upajmo – nehali (upravičeno)

kujati tudi stanovalci v ulici Štefana Kovača in drugi, ki nam je bil onemogočen miren spanec. Pa tudi sicer iz parka preganjani štirinožci si gotovo ne želijo takšnega hrupa, kot je označeval njihovo pasjo razstavo v organizaciji Kinološkega društva Murska Sobota.

Kakorkoli: Soboški dnevi imajo tradicijo in publiko, pa najsi gre za številne obiskovalce kulturnih prireditev ali mestne pijančke, ki pridejo na svoj račun. Tako kot občudovalci atraktivnega ognjemeta v prvem večeru. In uvodnega koncerta pihalnega orkestra Murska Sobota (z novim kapelnikom in v novih oblačilih godcev) ter županovega slavnostnega nagovora, pa baletne predstave Giselle ter izbornih nastopov drugih gostujočih. Med njimi vsekakor glasbeno-plesnega spektakla Grand balelet de Tahiti Josipe Lisac, Vlada Kreslina z Beltinško bando, domačega Hobby Brass Banda in že omenjanega Plavega orkestra – če omenimo le najbolj vsečne prireditve.

Vsekakor pa tako kot položitev temeljnega kamna Sobote-Center za nadaljnji razvoj Murske Sobote pomembne dogodke, ki smo jih z zadovoljstvom spremljali in zdaj povzeli tudi v Soboških novinah.

NOVOŠKE

Glasilo **NOVOŠKE** izdaja **MESTNI SVET**.

Ustanovitelj je **MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA**, Kardoševa 2.

Izdajateljski odbor:

Ernest Ebenšpajer, Anton Slavic, Marjeta Comboc, Rudolf Horvat, Anton Inhof,

Franc Meolic, Janez Šarkezi, Drago Šiftar in Ludvik Škaper

Odgovorna urednica: **Brigita Bavčar**

Oblikovna zasnova: **Franc Mesarič**

Fotografije: **Jože Pojbič**

Lektoriranje: **Mojca Maučec**

Grafična priprava in tisk: **Tiskarna Klar** Murska Sobota

Fotografija na naslovnici: **Jože Pojbič**

Naklada: 7000 izvodov

Soboške novine prejemajo gospodinjstva v mestni občini brezplačno.

Po mnenju Ministrstva za kulturo RS, št. 415-1327/96 z dne 20. 12. 1996 spada javno glasilo Soboške novine med izdelke, za katere se plačuje 5% prometni davek.

SOBOŠKI DNEVI 1998

VRATA V SOBOŠKI PARK

Leto po sprejetju odloka o ureditvenem načrtu za soboški park na mestnem svetu so delavci gradbenega podjetja Pomgrad kljub vročim poletnim dnevom pričeli graditi osrednjega med osmimi vhodi v zeleno oazo.

Ob Trubarjevem drevoredu (nasproti občine oziroma Trga zmage) tako nastajajo reprezentančna vrata, skozi katera bo pot vodila po aleji do prireditvene ploščadi in grajskega portala. Druga pa bodo pred severno stranjo gradu v neposredni bližini otroškega igrišča ob severni obvoznici skozi mesto - nasproti zdravstvenega doma, kjer so tudi parkirišča. Za oboja bo iz letošnjega občinskega proračuna namenjenih 12 milijonov tolarjev, koliko sredstev iz proračunske blagajne pa jih bo zahtevala načrtovana ograditev celotnega parka, ki zajema skoraj deset hek-

tarjev površine, bo znano v prihodnjem mandatu. Ureditveni načrt za obnovo soboškega parka je namreč iz minulega. Leta 1993 ga je izdelala diplomirana inženirka krajinarstva Stanka Dešnik z Zavoda za ekonomiko in urbanizem (zdaj ZEUnarčtovanje, inženiring, d.o.o, Murska Sobota). Projektant vhodnih vrat je Goran Dominko, diplomirani inženir arhitekture, ki predseduje območnemu društvu arhitektov in je doma iz Lendave. V kratkem pa se bo zaposlil v Ljubljani, kamor s septembrom odhaja iz Projektivnega biroja. Obljublja pa, da se bo s svojimi projekti še pojavljal v rojstni pokrajini, ki - tako kot Murska Sobota po Feriju Novaku - nima svojega značilnega arhitekta.

Tako kot nova vrata si želimo, da bi bil soboški park s svojimi stoletnimi hrasti in zelenicami ter zanimivim rastlinjem mesto počitka in sprehoda željnih meščanov ter vseh, ki si polnijo pljuča s svežim zrakom in nabirajo energijo. Pa najsi bo park ograjen ali ne, le da bo spet miren in varen.

Sočasno z reprezentančnim vhodom v park nasproti občine nastajajo tudi tako imenovana severna vrata ob prenovljenem otroškem igrišču na tej strani gradu - v bližini nepreglednega križišča s severno mestno obvoznico, ob kateri so zdaj tudi urejena parkirišča pred zdravstvenim domom.

O MALIH MOŽGANIH IN MIŠICAH TER SLONČKU

Na 40. seji Mestnega sveta v Murski Soboti je svetnik **Drago Šiftar** v razpravi o avtocesti, za katero se je zavzemal že kot poslanec v državnem zboru, med drugim dejal, da imajo v Ljubljani Prekmurca za človeka z malimi možgani in močnimi mišicami ter izzval reakcijo med svetniki in napačno interpretacijo povedanega na kanalu As. Ne želimo je komentirati v glasilu, katerega izdajatelj je mestni svet, saj bi se nehote zapisalo, da je kovačeva kobila običajno bosa in da je najlaže pometati pred tujim pragom. Pa ne pod politično preprogo, pod katero je bil na isti seji spravljen na svetu javnega zavoda Vrtec Murska Sobotna sprejeti sklep o ukinitvi enote Slonček v Lendavski 25 a, h kateremu pa svetniki niso podali soglasja. Šlo je sicer zelo na tesno, saj je bil izid drugega glasovanja (pri prvem so manjkali trije glasovi glede na število dvainvajsetih navzočih svetnikov) 19 glasov za in 7 proti - ob 4 vzdržanih.

Kakšna bo usoda Slončka - po mnenju uprave vrtca nerentabilne enote - ki je prostorsko utesnjena v blokovskem stanovanju, bo pokazal čas. Ta bi bil malčkom najbolj naklonjen, če bi lahko do odhoda v šolo ostali v okolju, kjer so bili, in z vzgojiteljicami, ki so jih vajeni. Zato je razumljiva reakcija staršev, ki so na Mestni svet naložili protestno pismo. Prebral ga je predsedujoči **Rudolf Horvat**, stališče odbora za družbene dejavnosti pa **Ludvik Sukič**. Njegovi člani (s podpisano podpredsednico) namreč nismo soglašali s predlagano ukinitvijo obeh enot v krajevni skupnosti Ledava. Kot je bilo večkrat slišati (v sicer spolitizirani razpravi), ta namreč nima niti šole in bi se morala zavzeti za nadaljnji obstoj vrtca v mestu in pokrajini, ki ima več smrti kot rojstev in bodo tako vrtci kot šole kmalu prazni. Zato si kaže prizadevati zanje in razumljivo je, da so se za svoje otroke zavzeli starši, ki jim bo potrebno podrobno pojasniti, kakšen je gospodarski vidik ter kakšna bo posledično gospodarska cena varstva. Nastopiti bo torej potrebno z argumenti za in proti ter ljudi prepričati s strokovnimi in ne političnimi izhodišči. Kajti če teh ni, potem ne vzdrži niti strankarska disciplina, kot se je izkazalo na minuli 40. seji mestnega sveta. Ta je pred podajanjem soglasja k imenovanju ravnatelja **Daneta Kataliniča** zahteval racionalizacijo v Vrtcu Murska Sobotna in mu ga stežka izglasoval na eni minulih sej. Na junjski pa ni podal soglasja k ukinitvi enote Slonček, za katero naj bil poglavitni razlog prav racionalizacija. Tako do nadaljnjega ostajata obe enoti - Potoček in Slonček, čeprav je med počitnicami zaradi zmanjšane števila varovancev obratoval le prvi. O usodi drugega pa drugič na mestnem svetu, v katerem je pred govornico živahno tudi zaradi bližnjih lokalnih volitev in želje posameznikov, da bi se imeli prek mikrofona tudi v prihodnje še možnost slišati.

Sicer pa je bila osrednja vsebinska točka

zasedanja na zadnji junijski dan, ki se je zaradi gostov iz Ljubljane začelo nekoliko prej kot običajno - avtocesta.

AVTOCESTA IN PRIKLJUČNA CESTA POD SVETNIŠKIM DROBNOGLEDOM IN Z UGOTOVITVAMI STROKE

V 7. številki Soboških novin se je o avtocesti na območju Mestne občine Murska Sobotna in odseku avtoceste med Vučjo vasjo ter Beltinci razpisal **Anton Štihec**, svetovalec načelnice v oddelku za infrastrukturo, okolje in prostor ter gospodarske javne službe v mestni upravi. O lokacijskem načrtu ter spremembah prostorskih sestavin planskih aktov pa je govoril tudi na seji, na kateri je bil v prvi obravnavi predlog odloka o lokacijskem načrtu za južno zbirno cesto Murska Sobotna.

Ker je avtocesta gotovo eden največjih posegov v pokrajino, so se junijske seje udeležili tudi gostje iz Ljubljane. V razpravi na obravnavano temo so se po uvodnih pojasnilih **direktorja Urada za prostorsko planiranje republike Slovenije Jožeta Novaka**, **predstavnika DARSA in drugih strokovnjakov** oglašali s številnimi pripombami in opozorili - nekaj smo jih odbrali:

Dr. Anton Trček je opozoril na potek železnice in viadukt med bolnišnico ter zbirno cesto.

Jože Meolic je zahteval premik trase pri Malih Bakovcih. **Ivan Karoli** je prav tako govoril o viaduktu ter dejstvu, da se železniška proga preveč približuje Rakičanu. **Francu Meolicu** se zdi zarisana trasa »preakrobatska«. **Nadjo Ivanc-Milošević** je zanimalo križanje avtoceste in železniške proge, **Alojza Srako** pa višina nadvoza in stebrna konstrukcija ter dvig avtoceste - poleg materialov zanj iz pokrajine ob Muri (gramoz). **Štefan Smodiš** je videl rešitev v cestnem krožišču ter gramoznici in strokovnem pristopu. **Ludvik Nemec** je vprašal, ali res morajo biti takšni, kot so vrisani, ovinki proti Krogu, ali pa jih je moč zravnavati. **Martin Žižek** je spet spomnil na težave prebivalcev ob Cankarjevi cesti ter transport po njej, tako kot **Jožef Zver** pa si je zaželel hitrejših postopkov. **Župan Anton Slavic** je poudaril, da je avtocesta tudi za zanamce in zato mora biti v ospredju pripravljenost zanj, ne le govorjenje na

pamet ter zaradi prestižnosti med posameznimi krajevnimi skupnostmi. Izrekel se je tudi o gramoznici in spremembah prostorskega plana ter nasipih, ki ne sodijo v panonski svet, če so v velikem nesorazmerju z ravnino. Vztrajal pa je pri obvozni železniški prog, kar pomeni, da naj železnica ne bi šla skozi mesto.

Ključna vprašanja o avtocesti v pokrajini ob Muri, ki so se najčesteje pojavljala v razpravi, so bila **most čez reko na Petanjcih, prehoda meje ter križišča železnice in avtoceste ter priključka nanjo**. Veliko pa je bilo povedanega o izrabi gramozja, o tem je na seji govorila **Stanka Dešnik**, krajinska arhitektka z Zavoda za ekonomiko in urbanizem-ZEU inženiring.

Geodetsko videnje je podal **Jože Triglav** z geodetske izpostave v Murski Soboti in nedvoumno izrekel potrebo po novih izmerah (stare so madžarske) in zložbi zemljišč.

POKLONITEV KOLOŠEVEMU SPOMINU IN SOGLASJA

Preden je uspel postati častni občan Mestne občine Murska Sobotna, ki mu je že dodelila občinsko priznanje, je mojster fotografije **Jože Kološa-Kološ** umrl in na seji mestnega sveta smo se ob predlogu komisije za podelitev priznanj in nagrad poklonili njegovemu spominu.

Na 40. seji mestnega sveta je bilo sprejeto tudi soglasje k organizaciji **nove lekarne javnega zavoda Pomurske lekarne**, medtem ko že omenjenega soglasja k ukinitvi enote Slonček vrtca Murska Sobotna svetniki niso potrdili. Izglasovali pa so sklep o delnem prenosu dejavnosti organiziranja službe za pomoč občanom na domu ostarelim ter pomoči potrebnim občanom, ki jo na območju mestne občine prek Centra za socialno delo za 32 ljudi izvaja deset v okviru javnih del zaposlenih. Zaradi zakonske omejitve njihove zaposlitve bi radi dejavnost na Centru spremenili v redno in za to so zdaj dobili zeleno luč. Svetniki pa so potrdili tudi komisijo za dodeljevanje sredstev za subvencioniranje kmetijske predelave in preskrbe hrane iz občinskega proračuna ter imeli vprašanja in pobude, na katere je takoj odgovoril občinski tajnik **Tibor Cigüt** - v odsotnosti župana, ki bo svoje predloge posredoval na eni od prihodnjih sej v okviru ustaljenega dnevnega reda zasedanj, na katerih ima sklepno besedo.

OGRAJA, OBVEZNO IZPLAKOVANJE NOG IN PREVEČ KLORA TER ŠE KAJ NA SOBOŠKEM LETNEM KOPALIŠČU

V vročih poletnih dneh je voda dobrodošla za osvežitev - poleg tuširanja in namakanja v domači banji je zelo prijetno zaplavati v bazenu. Na soboškem kopališču še posebno v dopoldanskih urah in zvečer, ko je več valovanja zaradi skokov v vodo in množičnejšega obiska. Takega, kot je bil značilen za poletno kopališče po njegovem odprtju, na kopališču že dolga leta ni več, čeprav so letos upravljalci ob pomoči desetih milijonov iz občinskega proračuna uredili ograjo in tako onemogočili vhod mimo splakovalnih bazenčkov za noge. Če bi poskrbeli še za drugo prepotrebno vzdrževanje dotrajane opreme, ne bi bilo v vodi toliko klora, ki škoduje očem. S prekritjem bazena pa bi tudi podaljšali kopalno sezono v bazenih z dogrevano vodo, in to v zadovoljstvo prenekaterega kopalca. Navsezadnje pa tudi v dobro mladega rodu tečajnikov, ki jih je na soboškem kopališču veliko, saj si starši prizadevajo, da bi otroci ob strokovni pomoči vzgojiteljev pravilno splavali.

SVETNIŠKE POBUDE IN PREDLOGI

MARTIN ŽIŽEK: »V zadnjem času je neurje s točo na območju Slovenije prizadejalo precej škodo tako na kmetijskih površinah kot objektih, v katere so prebivalci vlagali vse življenje. V mestni občini Murska Sobota, ki leži na ravninskem delu države, živi od kmetijstva precej občanov. Ker v Sloveniji sitem obrambe pred točo že nekaj časa ni vzpostavljen, nevarnost pa preti vse do 15. avgusta in še dlje, obstaja bojazen, da bo toča prizadejala škodo tudi na območju naše občine. Predlagam, da Vlada RS nemudoma ponovno vzpostavi sistem obrambe pred točo.«

Mestni svet je na osnovi svetnikove pobude z 20 glasovi »za« sprejel sklep: »Vlada Republike Slovenije naj nemudoma ponovno vzpostavi sistem obrambe pred točo.«

ALOJZ SRAKA je pripomnil, da je obramba prod točo v Sloveniji prenehala delovati v tistem trenutku, ko je bil severovzhodno od Murske Sobote ter med G. Radgono in Ljutomerom vzpostavljen letalski koridor.

Predlagal pa je, da po kratki predstavitvi v Soboških novinah nova komunalna inšpektorica predstavi program dela ter mestni svet seznani s svojimi s svojimi pristojnostmi, med katere – tako upa – sodi tudi mestni park. Ta je po njegovem mnenju ob koncu šolskega leta doživel udar z motoriziranimi mladci, pa tudi sicer. Zanimalo ga, kako se bodo zadeve urejale po zaposlitvi komunalne inšpektorice.

Povprašal je tudi, kako je s servisiranjem igral na otroških igriščih oziroma kdo je zadolžen za njihovo popravilo, in predlagal organiziran nakup čelad za otroke kolesarje, ki jih predpisuje novi zakon o varnosti cestnega prometa, šola pa jih same niso uspele nakupiti po znižanih cenah.

ERNEST EBENŠPANGER je podprl pobudo za organiziran nakup čelad ter predlagal, da naj to problematiko obravnava komisija za varnost v cestnem prometu. Prav tako je izrekel željo po uresničitvi zapisanega v ustreznih študijah za ureditev cestnega prometa (enosmerne ulice) ter predlagal semaforizacijo križiša med Panonsko in Industrijsko cesto (pri pokopališču) ter Industrijske in Lendavske ulice. Če za to ne bo poskrbela država, ki je po kategorizaciji pristojna, potem je potrebno za semaforje prednostno zagotoviti sredstva v okviru občinskega proračuna.

FRANC MEOLIC je vprašal, ali ima mestna občina komunalno urejeno zemljišče oziroma prostor, ki bi ga podarila za naložbe v proizvodnjo ter o tem zahteval pisni odgovor.

DRAGO ŠIFTAR je zahteval odstranitev cigaretnih ogorkov v Aškerčevi

ulici in neposredni bližini srednjih šol, ob katerih dijaki po prepovedi kajenja v šolskih prostorih zdaj onesnažujejo okolje. Za akcijo naj bi poskrbela komunalna inšpektorica.

Menil je tudi, da ležeče ovire sicer zmanjšujejo število prometnih nesreč, vplivajo pa na povečan pretok prometa po tistih ulicah, kjer ni »ležečih policajev«.

Zato pogreša strategijo postavljanja cestnih ovir v mestu kot tudi postavitev občestnih avtomatskih radarjev, ki se mu zdijo ustrenejši.

JOŽE MEOLIC je predlagal ureditev križišča pri gostilni Izletnik v Bakovcih, ki je zelo nepregledno, zato bi ga morali označiti z ustreznim prometnim znakom ter opremiti z ogledalom za boljšo vidnost.

† V SPOMIN JOŽE KOLOŠA-KOLOŠ

Tako kot ni več stare Sobote - tudi Kološa ni več. Ostajajo pa njegove fotografije Sobote moje mladosti in številne druge, ki jih je umetniški fotograf posnel in tako zanamcem ohranil mesto, v katerem je živel vse do odhoda na Primorsko, kamor se je preselil že daljnega 1958. leta. Smrt ga je v 78. letu pokosila v Semedeli pri Kopru, pokopan pa je na soboškem pokopališču.

Ob 70-letnici se mu je Pomurska založba oddolžila z izdajo knjižnega izbora fotografij pod naslovom Sobota moje mladosti. Pod istim naslovom je pred izdajo knjige v Vestniku izhajala serija fotografij s podpisi o Soboti moje mladosti, ki sem jih objavljala v dogovoru s Kološem, ko sem urejala Kulturna obzorja. Takrat namreč njegove umetniške fotografije niso bile tako iskane kot zdaj; in ker postavitev obljubljenih razstave v soboški galeriji po umetnikovih pričakovanjih ni bilo, je bil mojster fotografije nekoliko razočaran. Po obisku na njegovem domu v ulici 17. oktobra (zdaj Sodni), je padla skupna odločitev o objavi dokumentarnih fotografij v domačem tedniku. Po pol stoletja iskanja bistva fotografije pa je dočakal tudi izid monografije Moja fotografija, ki mu jo je izdala prav tako domača založba.

Jože Kološa -Kološ se je Murski Soboti oddolžil že prej na izrazen način: podobe mestnega jedra, ki ga ni več, je ujel v objektiv in tako iztrgal pozabi, s svojim ustvarjalnim nemirom pa izpričal minljivost sveta, v katerem je živel. Pozimi ob morju, da bi mu bilo topleje, in poleti v Soboti, iz katere je s svojo Piriko potoval na Madžarsko k prijateljem in znancem. Teh mu ni manjkalo, čeprav je bil po naravi zahteven in trmast nergač, ki si je vedno želel nekaj več. Obenem pa je dobrodušen možakar, ki se je pogovarjal izključno v prekmurskem narečju in je bil sposoben narediti celo samointervju, kot je storil to ob svoji šestdesetletni-

ci na strani Kulturnih obzorjih v Vestniku. Boem z rutico okoli vratu in šarmantnim nasmeškom formalnosti ni maral, v rednih službah ni vzdržal in njegova zadnja je bila v tovarni motorjev Tomos v Kopru, kjer je vodil fotoslužbo. Zapustil jo je 1961. leta, ko se je odločil za svobodni poklic ter začel razstavljati. Humanizem železa je naslov njegove, za realso-cialistično obdobje bogokletne razstave fotografij, ki ji je sledila mednarodna kolonija Koštabona. Organiziral jo je v sodelovanju s skupino Neodvisnih fotografov, ki jo je ustanovil in poskušal s fotografijami propadajoče vasi v slovenski Istri opozoriti javnost na problem demografske nerazvitosti in izginjanja podeželja. Na njegovo pobudo so takrat v Kopru odprli prvo fotogalerijo v tedanji Jugoslaviji, zasluge za podobno ima tudi v Murski Soboti. Jože Kološa-Kološ je prejemnik številnih mednarodnih in domačih priznanih ter častni član Kabineta slovenske fotografije, pripravil je več kot dvesto fotografskih razstav. Njegova zapuščina bo po prenosu iz Kopra razstavljena v Kološem kabinetu umetniške fotografije, ki ga snujejo v Pokrajinskem muzeju v Murski Soboti. Ta že sedaj hrani več kot sedemsto njegovih fotografij in dokumentov. Tudi mapo Kološevih fotografij z naslovom Svet ob Muri, v kateri so zbrane njegove najboljše fotografije s prekmurskimi motivi. Mapa, ki jo je ob svoji 65-letnici izdala Tovarna oblačil in perila Mura, je še vedno uspešnica in povpraševanje po njej veliko, zato tisti, ki hranimo črno-bele fotografije z avtorjevim podpisom, vemo, kaj imamo. Dragocen spomin na Kološo, dokumentiranega tudi v televizijskem Portretu na Kanalu 10 in osebni izkušnji podpisane, ki nisem postala fotoreporterka, pa čeprav mi je mojster fotografije za priuko namenil nepozabni semanj dan na Tišini.

♦ Brigita Bavčar

SLAVNOSTNA SEJA MESTNEGA SVETA IN PODELITEV LETOŠNJIH OBČINSKIH ZAHVALNIH LISTIN TER PLAKETE NA GRAJSKEM DVORIŠČU

Vpočastitev praznika Mestne občine Murska Sobota je bila 16. julija na grajskem dvorišču slavnostna seja Mestnega sveta.

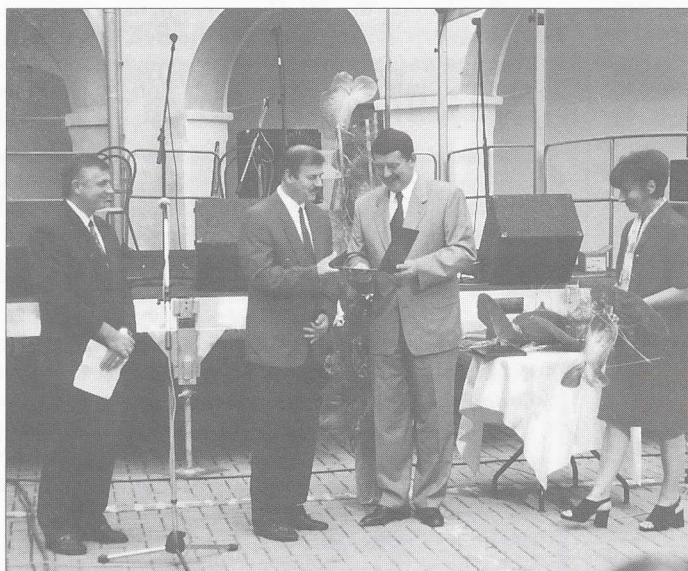
Vodil jo je predsednik **Rudolf Horvat** ter spomnil na zgodovinski datum in 650. obletnico zaznambe našega mesta. Župan **Anton Slavic** pa je v slavnostnem govoru kritično označil napovedano omejevanje občinskih sredstev iz državnega proračuna, optimistično pa upa, da se bo dogajanje v državnem zboru končalo v prid in ne škodo občin.

V kulturnem programu sta nastopila glasbena skupina **Posodi mi Jürja** in dramski igralec **Rajko Stupar** z interpretacijo odlomka iz dela Miška Kranjca.

Zahvale so ob letošnjem občinskem prazniku prejeli: Srednja kmetijska šola ob 60-letnici in Območna obrtna zbornica Murska Sobota ob 30-letnici ter **Anton Tonček Kos** za delo v športu in pri Medobčinskem društvu slepih in slabovidnih.

Plaketo za postavitev stalne muzejske zbirke je v imenu kolektiva Pokrajinskega muzeja prejela ravnateljica **Irena Šavel** in se - tako kot **Tonček Kos** - z izbranimi besedami zahvalila zanj.

Slavnostni seji je sledil dobro obiskan koncert glasbene skupine **Posodi mi Jürja**, saj je na grajsko dvorišče pritegnil veliko mladih (tako kot odprtje osvetljenega atletskega stadiona pri soboški prvi osnovni šoli), športnikov in funkcionarjev. Med gosti tudi državnega sekretarja na Ministrstvu za šolstvo in šport dr. **Janka Strela**; ta se je udeležil tudi slavnostne seje mestnega sveta v kulturnem okolju grajskega dvorišča, ki je bilo eno od prizorišč Soboških dnevo 98, ki so se končali uspešno, praznovanje letošnjega občinskega praznika pa z državnim prvenstvom v preskakovanju ovir, ki ga je ob rakičanskem parku organiziral konjeniški klub Grad Rakičan.

Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota je prejela

Srednja kmetijska šola v Rakičanu ob njeni 60-letnici.

Srednja kmetijska šola v Rakičanu je ena najstarejših v tem delu severovzhodne Slovenije in predstavlja zelo pomemben del našega srednješolskega izobraževanja.

Letos praznuje 60-letnico zelo uspešnega delovanja.

V tem obdobju je šola uspelo izobraziti mnogo kmetijskih strokovnjakov. Nekateri med njimi so našo pokrajino zaznamovali v slovenskem prostoru ter ponesli njeno ime tudi zunaj državnih meja.

Na šoli so se ves čas zavedali - danes pa še posebno - da so pogoj za ohranjanje in razvoj kmetijske pridelave predvsem dobri kadri. V tem času je šola morala iskati tudi odgovore na aktualne vsebine kmetijske pridelave in se zavedati, da se prihodnost gradi na znanju, tradiciji in prijazni šoli, ki živi v sožitju z naravo.

Šola je z doslednim delom dokazala, da želi in zmore tudi v prihodnje živeti in delati z utripom sodobnega časa.

Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota je prejela

Območna obrtna zbornica Murska Sobota ob njeni 30-letnici.

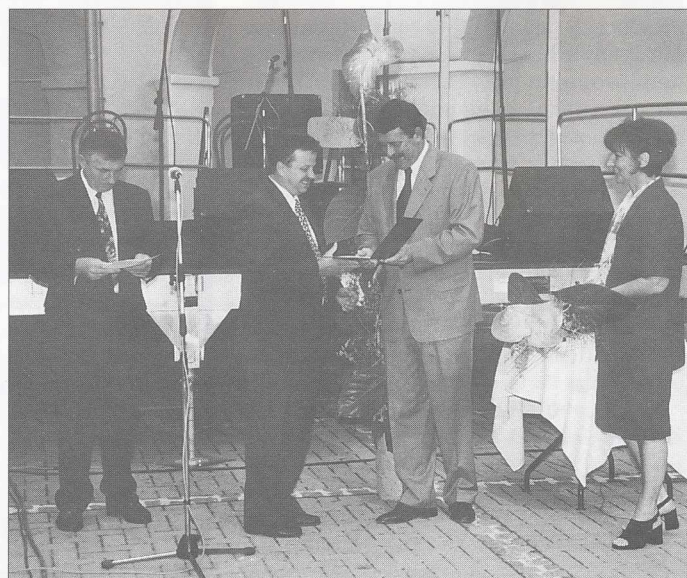
Območna obrtna zbornica Murska Sobota ima zametke v letu 1968, ko so takratni obrtniki Pomurja ustanovili Združenje samostojnih obrtnikov in gostincev za Pomurje, v sklopu katerega so se v težkih razmerah z vztrajnostjo in pronicljivostjo takratnih obrtnikov izoblikovali temelji skupnega obrtniškega delovanja, ki ga v obliki Območne obrtne zbornice Murska Sobota od

1. junija 1991 poznamo še danes. Združuje nad 1100 obveznih in več kot 200 prostovoljnih članov različnih dejavnosti s celotnega območja Upravne enote Murska Sobota ter tako predstavlja ključno vez med obrtniki ter državnimi in lokalnimi ustanovami. Je institucija, ki s svojim znanjem, spretnostjo in ustvarjalnim delom pomaga pri razvoju ne samo njenih članov, temveč tudi pri podjetniškem razcvetu celotne domače pokrajine.

Zahvalno listino Mestne občine Murska Sobota je prejela

Športni delavec Anton Tonček Kos iz Murske Sobot.

Anton Tonček Kos je v športnih vrstah že od mladih let. Začel je kot aktivni športnik - judoist, nadaljeval pa kot trener, sodnik in organizator v tej športni panogi. Kot športni delavec se je vključil tudi v delo Judo zveze Slovenije in nekdanje Jugoslavije. Njegova zasluga je, da so naši judoisti dosegli primerno organiziranost in vrsto imenitnih uvrstitev na državnih prvenstvih ter ponesli ime našega mesta tudi po svetu. Že vrsto let je

predsednik Judo kluba Murska Sobota. Kot predsednik vodi tudi Medobčinsko društvo slepih in slabovidnih. V programu tega društva ima poseben poudarek tudi športna dejavnost in prav to društvo se ponaša z dobrimi rezultati v številnih športnih zvrsteh, ki jih gojijo slepi. Kot funkcionar je vključen tudi v Društvo za športno rekreacijo invalidov Murska Sobota, ki skrbi za program športa za to populacijo.

Delo Antona Kosa je v ponos vsem športnim delavcem naše športne zveze in Mestne občine.

Plaketo Mestne občine Murska Sobota je prejel

**kolektiv
Pokrajinskega muzeja
Murska Sobota**

Po večletni prenovi muzejskih prostorov so se zaposleni v Pokrajinskem muzeju Murska Sobota odločili tudi za temeljito prenovu stalne muzejske razstave. Prejšnja muzejska razstava je bila namreč nesistematična in kronološko pomešana, vsebinsko pa zastarela in neprimerna, saj je zanemarjala in odrivala na rob cela obdobja naše preteklosti in dejstva, da je to pokrajina na robu slovenskega nacionalnega prostora, kjer se prepleta več narodov in religij.

Vendar pa je bilo potrebno najprej za projekt Stalne razstave poglobljeno raziskati pokrajino z vseh vidikov humanistično-družboslovnih ved. Raziskovanja so potekala v osemdesetih letih in njih krona je publikacija Pokrajinskega muzeja Murska Sobota z naslovom Zbornik soboškega muzeja. Publikacija sledi dosežkom na področju humanističnih-družboslovnih ved, povezanim z identiteto pomurskega kulturnega prostora ter vplivi in gibanji, ki tako ali drugače oblikujejo tudi ta prostor.

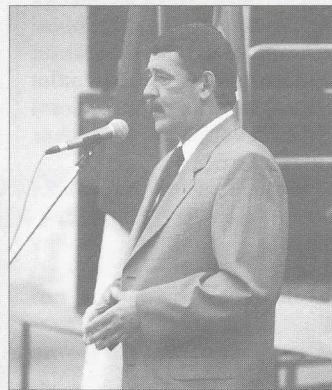
Raziskovalna dejavnost pa jim je omogočila tudi povezovanje s strokovnjaki sosednjih držav Madžarske, Avstrije in Hrvaške prek simpozijev in ob izdajanju skupne publikacije Ljudje ob Muri.

Trdno prepričani o poznavanju preteklosti pomurskega prostora so se leta 1995 odločili za predstavitev v obliki stalne razstave, ki jo lahko sedaj poimenujemo Zgodba o življenju v Pomurju od prazgodovine do danes. Razstava je zelo sodobna, estetsko vabljiva in didaktična, govornica preteklosti pa je obiskovalcem prikazana na nevsiljiv in atraktiven način.

Kolektiv Pokrajinskega muzeja Murska Sobota je s postavitvijo stalne muzejske razstave naredil velik premik na področju varovanja premične kulturne dediščine.

ŽUPANOV NAGOVOR OB OBČINSKEM PRAZNIKU

»Lani smo prvič praznovali praznik mestne občine z novim datumom in že takrat sem omenil večino ciljev, ki jih moramo uresničiti. Tokrat bi se dotaknil samo nekaterih področij. Cilji so bili doseženi pri gradnji osnovnošolskih objektov, obnovi in gradnji objektov osnovnega zdravstva ter neprofitnih stanovanj, gradnji plinskega omrežja in ureditvi mestnega jedra. Čaka nas še velik zalogaj, velika borba - začetek resnega načrtovanja in gradnje obvozne železniške proge mimo Murske Sobotice. Mesto, kot je naše, ne more prenesti, da mu v trenutku, ko se še ni rešilo vprašanja cestnega tranzitnega prometa, začne groziti železniški tranzitni promet. To mesto smo skupaj z našimi predniki gradili sami, zato lahko upravičeno zahtevamo normalno gibanje in varnost vseh naših občanov.

Mislím, da ni neskromno, če ocenimo dosedanje rezultate kot pozitivne, kot dobre, ki vodijo k napredku. Zato še s toliko večjim odporom in ogorčenostjo nasprotujem sprejemanju - in to po hitrem postopku - spremembi zakona o financiranju občin, kjer bi naša potegnili krajši konec. Ne gre za manjšo rezino, ki naj bi jo dobili iz skupnega kolača, ampak za to, da ima občina Murska Sobota v Pomurju, ki v razvoju še vedno zaostaja za preostalimi Slovenijo, veliko vlogo tudi za druge občine v pokrajini. In če se bo prej omenjeno tudi zgodilo, bo to posledično velik udarec za vse. Treba si je biti na jasnem glede ene stvari: brez razvoja občin ne bo razvoja države. In ta država želi v Evropo, kamor hočemo tudi mi. Lahko pa bi se zgodilo, da s te poti izostanemo, razen če ne pristanemo na formulo: Slovenija je enako Ljubljana. S tem ne mislim nič slabega o mestu Ljubljana, o občini Ljubljana in njenih prebivalcih, mislim samo na povsem drugačne politične vrhove.

Gospodarski položaj naše pokrajine se slabša. Živimo dokaj skromno, predvsem na račun izvoznikov - z Muro v glavni vlogi - in kmetijstva. Toda država izvozne politike ne podpira, kmetijske politike pa praktično nima. Zato moramo najti neke druge cilje, neki drugi motiv, angažirati moramo lastne potencialne in povabiti k sebi tudi druge, ki nam niso nujno tudi geografsko blizu. Sicer bo naša pokrajina zatoni v revščino. Želel pa bi, da nam država namení vsaj toliko časa, kot ga namení za obračunavanje s politično preteklostjo.«

"PUŠČO OBESITI DRŽAVI NA GLAVO IN NE ROMOV SPUŠČATI PO MURI"

Na 41. seji mestnega sveta v Murski Soboti se pri uvodnem ugotavljanju navzočnosti ni poznalo, da je avgust čas dopustov, saj se je zasedanja udeležilo kar 23 svetnikov.

Ti so se po potrditvi zapisnika prejšnje seje lotili vroče teme - obravnave pobud zborov občanov krajevne skupnosti Černelavci za razdelitev naselja Černelavci ter razdružitve istoimenske krajevne skupnosti. V imenu predlagatelja razdružitve je problematiko krajevne skupnosti podal podpredsednik njenega sveta **Marjan Horvat**, ki je bil tudi predsedujoči na januar-skem zboru občanov, na katerem so navzoči krajanji sprejeli sklep, da naj se čim prej uredi status Pušče. Gre namreč prav za to romsko naselje, ki ni le pomembna volilna baza, ampak posebno okolje, prebivalci pa se v njem spopadajo s tako življenjskimi vprašanji, kot je pokop Romov. Nanj je opozarjal svetnik **Janez Šarkež**, katerega pobuda o umiku tretje točke dnevnega reda (to je sporna razdružitve) ni bila izglasovana.

Pred razpravo, ki je sledila statističnim podatkom o 2783 prebivalcih krajevne skupnosti Černelavci v štirih naseljih (Černelavci 1716, Kupšinci 363, Polana 213 in Veščica 431) je s pravnimi osnovami razdružitve navzoče seznanila **Nada Šiftar**, načelnica oddelka za splošne zadeve v mestni upravi. Izkazalo pa se je, da ne gre toliko za statistiko in pravo, pač pa politiko države do avtohtone romske skupnosti. Do nje se je opredelil tudi župan **Anton Slavic**, opozoril na odgovornost države in povedal, da dopolnila podpredsednika državnega zbora niso podprli niti vsi pomurski poslanci in ni bil izglasovan. Pričakovani zakon, ki bi podrobneje pojasnil ustavno določilo, tako zamuja, občina (še manj pa krajevna skupnost) pa ne moreta sami rešiti romske problematike. Na Pušči je 539 prebivalcev, ki živijo v 92 hišah, ob Kranjčevi pa jih je pri petnajstih hišnih številkah 73. Bivalne razmere niso ustrezne in čeprav je podpredsednik sveta Krajevne skupnosti **Marjan Horvat** v daljšem uvo-

du med drugim opozoril, da smo pač odgovorni za svoje otroke in jih načrtujemo šele, če jim lahko omogočimo preživetje, v obravnavanem primeru ni tako. Razumljivo pa, da se krajanji, ki prispevajo denar za razvoj svoje krajevne skupnosti, ne morejo strinjati, da bodo v nedogled plačevali za druge, kar velja tudi za občane mestne občine. Pušča je primestno naselje, zato je v veliki meri mestna uprava neposredno reševala določene zadeve, o tem, zakaj se predstavniki romske skupnosti niso bolj vključevali oziroma vsaj udeleževali sej sveta krajevne skupnosti ter zborov občanov, pa iz povedanega ni bilo slišati. V razpravi se je za čimprejšnjo rešitev nakopičenih težav zavzemal svetnik **Štefan Kuplen**, **Ludvik Škaper** pa je menil, da naj se pred svetniki opredelijo prebivalci vseh štirih naselij v krajevni skupnosti Černelavci. Da pri tej občutljivi problematiki ne gre hiteti brez temeljitega premisleka in ukrepov, se je zavzemal svetnik **Štefan Ščap**, pritrdil pa mu je tudi predsedujoči v mestnem svetu **Rudolf Horvat**. Po daljši, na trenutke polemični pa tudi čustveno razgreti razpravi romskega predstavnika, ki je med drugim vprašal, ali naj mrtve Rome kar spuščajo po Muri - po tem, ko je svetnik **Martin Žižek** v svojem značilno šaljivem in glasnem tonu med drugim predlagal, da naj Puščo obesijo državi - je **Nadja Ivanc-Milošević** na le ženski lastni način prispevala k umiritvi v razpravi razplamtelih strasti na občutljivo temo, saj je bilo čuti tako izsiljevanja kot nestrpnost; doslej pri reševanju romske problematike tega ni bilo.

Pobuda o razdelitvi naselja Černelavci in razdružitvi te krajevne skupnosti je bila sprejeta, krajanji pa se bodo imeli o tem možnost opredeliti na referendumu, ki bo izveden sočasno z lokalnimi volitvami.

Pri obravnavi predloga odloka o spremembi in dopolnitvi odloka o ustanovitvi javnega vzgojno-izobraževalnega zavoda štirih osnovnih šol v Murski Soboti in osnovni šoli Bakovci, ki se nanaša na šolski okoliš, je bilo edino vprašanje, ali bo to

vplivalo na letošnji vpis otrok.

Ker je bil odgovor negativen in v obravnavani odlok vnesena tudi določba, da začne sprememba veljati pri vpisu v šolski letnik 1999/2000, daljše razprave ni bilo. Sicer pa pripišimo, da je predlog šolskih okolišev nastal v sodelovanju z območno geodetsko upravo, zato je poleg sodelavca za osnovno šolstvo v mestni upravi, **Jožeta Stvarnika**, ki je pripravil gradivo, skico in delitev po ulicah pojasnil **Jože Triglav**. Ključno besedo o tem, v katero šolo bo vpisan otrok, pa bodo (upajmo, da glede na svojo ustavno pravico) še vedno imeli starši, kar pa ne pomeni načelnega nespoštovanja prostorskih kriterij in meril, zato jih podrobno predstavljamo.

Predstavljamo pa tudi sklepa oddelka za proračun in finance, ki so ju po poročilu o izvajanju naložbenih del na objektih osnovne šole 1 in 3 potrdili svetniki po prepričljivem nastopu ravnateljev. **Angela Novak** se je svetnikom zahvalila za svetle in nove prostore, v katere bodo vstopili učenci in učitelji z novim šolskim letom, saj sta se tako izvajalec kot investitor potrudila. Mestna občina kot ustanovitelj je namreč pokrila tudi dodatne stroške pri gradnji. Končna vrednost telovadnice z opremo je 112.600.000 tolarjev, to je 132.783 tolarjev za kvadratni meter. Nadzidek osnovne šole 3 pa je vreden 160.800.000 tolarjev oziroma 126.613 tolarjev za kvadratni meter (vključno z opremo).

SKLEP: Dodatni stroški pri nadzidavi OŠ 3 v znesku 7.500.000 tolarjev se gredo v breme odhodkov proračuna za leto 1998, in to na račun izpada določenih naložb, ki ne bodo uresničene v predvideni višini.

Ravnatelj **Ludvik Nemec**, ki je tudi svetnik, pa je povedal, da za temeljito opravljeno montažo opreme v novi telovadnici potrebujejo še mesec ali dva in bo tako odprtje šole v oktobru. Seveda pa je dvignil roko za sprejetje sklepa, da se dodatni stroški pri gradnji telovadnice pri OŠ 2 pokrijejo (v znesku 8.000.000 tolarjev) v breme odhodkov proračuna za leto 1988, in to na račun določenih naložb, ki ne bodo v celoti opravljene. Znesek 2.600.000 tolarjev, ki predstavlja odloženo plačilo po pogodbi za opremo telovadnice Elanu iz Begunj, pa se plača v letu 1999.

POBUDE IN PREDLOGI SVETNIKOV

Kot nastarejši in pogosti razpravljalci za gospodarsko **MARTIN ŽIŽEK** zahteval sprotno obrezovanje dreves, ki visijo na cestiščih in pločnikih, ter odstranitev ograj z živo mejo v nepreglednih križiščih, pa tudi ukrepanje komunalne inšpektorice pri odprtih gnojnicah in živini ter spomnil na še vedno nerešeno vprašanje Borak in v zvezi z njim ogrožanje sosedov.

Pritrdila mu je **NADJA IVANC-MILOŠEVIČ** in naštela še nekaj neurejenih površin, med njimi tudi »pasiko« pri Jeklotehni, kjer bi lahko bilo vsaj parkirišče, Jugov vogal in zemljišče, kjer je bila nekoč ORL.

Za višji ustanovitveni delež Fundacije za razvoj Splošne bolnišnice Murska Sobotica (v kateri je zaposlena in vodi tudi svet tega javnega zavoda) se je zavzela **MARJETA GOMBEC**.

Sklep pristopa k ustanovitvi so svetniki v nadaljevanju izglasovali, vztrajali pa pri predlaganih 50.000 tolarjih, ki so ustanovitveni delež Mestne občine Murska Sobotica. Prek na novo registrirane Ustanove bodo poskušali tudi drugi reševati finančne težave regijske bolnišnice, do katere je država kot ustanovitelj mačehovska.

JOŽEF ZVER je zahteval takojšnjo ureditev pločnikov v Cankarjevi ulici.

FRANC MEOLIC je za odpravo brezposelnosti ponovno zahteval pomoč podjetnikom v obliki zagotovitve komunalno urejenih parcel in pisni odgovor na svojo pobudo s prejšnje seje, saj je prepričan, da bi lahko po zahodnih vzorih tudi v mestni občini omogočili samo- in zaposlovanje na novo.

Kako je s cesto do novega objekta zavarovalnice, ki ga gradijo na dvorišču Triglava ob Lendavski cesti, je zanimalo **ALOJZA SRAKO**; moti ga smrad v poletnih mesecih zaradi sušenja gabrov v Rakičanskem parku.

O njih je govoril tudi **IVAN KAROLI**; pričakuje, da bo po ogledu komunalnega inšpektorja in naravovarstvenika z Zavoda za varstvo narave in kulturne dediščine Maribor dobil odgovor, ali gabrom škoduje mazut iz bližnje bolnišnične kurilnice, ali pa se sušijo zaradi padca podtalnice

ob poglobitvi struge Ledave.

LUDVIK ŠKAPER je zaprosil za pisni odgovor na pobudo o gradnji kolesarske steze.

Župan je predlagal, naj zadeve, ki sodijo v okvir programa dela sveta mestnih četrti in krajevnih skupnosti, rešujejo na tej ravni ter vprašanja posredujejo njihovemu tajniku.

ANTON SLAVIC pa je tudi pojasnil, da kasni projektiranje južnega kolektorja in da bo za okolico Jeklotehne moral poskrbeti novi lastnik. Njegova pobuda projektoma - tako imenovanemu Podjetniškemu inkubatorju Murska Sobota in Regionalnemu izobraževalnemu centru za razvoj podeželja in agrarnega podjetništva v gradu Rakičan - pa se je pokazala v (pogojno) sprejetem sklepu o zagotovitvi sredstev iz proračuna za leto 1999 v skupni vrednosti 642.000 ekujev (v tolarski protivrednosti okoli 117 milijonov tolarjev) - v primeru, če bosta projekta v istem znesku vključena v programu EU-PHARE.

Pred koncem avgustovskega zasedanja so projekta predstavili: **Štefan Cigan**, načelnik oddelka za gospodarstvo in negospodarstvo v mestni upravi, **Andrej Horvat**, vodja regijskega centra Phare, in **Ivan Karoli**, predsednik sveta krajevne skupnosti Rakičan, ki je tudi mestni svetnik.

♦ Brigita Bavčar

ŠOLSKI OKOLIŠI IN VPIS OTROK

Nova merila in kriterij za šolske okoliše ob racionalizaciji javne mreže šol

Zaradi padca rojstev in zmanjševanja števila učencev je vlada Republike Slovenije predpisala nova merila in kriterije za oblikovanje šolskih okolišev, da bi racionalizirala mrežo javnih šol.

Na območju mestne občine M. Sobota so štirje javnoizobraževalni zavodi osnovnih šol: 1. 2. 3. in 4. ter osnovna šola Bakovci, katerih odloke o ustanovitvi je bilo potrebno dopolniti z merili nove uredbe. Ker je ustanovitelj osnovnošolskih javnih zavodov občina, se je predlog spremembe uvrstil na avgustovsko zasedanje mestnega sveta. Namesto enotnega šolskega okoliša v mestu M. Sobota, na osnovi katerega so starši doslej vpisovali svoje otroke v tisto šolo, ki je najbližja stalnemu bivališču, bo odslej vpis odvisen od prostorskih zmogljivosti in normativov za razporeditev v oddelke ter izvedbe programov osnovnošolskega izobraževanja. Sicer pa smo v obrazložitvi gradiva lahko prebrali definicijo: Šolski okoliš je območje, na katerem imajo starši pravico vpisati otroka v osnovno šolo, ki ima sedež na tem območju. Praviloma je velikost šolskega okoliša usklajena z zmogljivostjo šole, to je z največjim možnim številom učencev, ki jih šola v

skladu z normativi razporedi v oddelke, upoštevajoč učilnice in druge prostore, potrebne za izvedbo programa osnovnošolskega izobraževanja v eni izmeni.

ŠTEVILO UČENCEV PO POSAMEZNIH LETNIKI V ŠOLSKIH OKOLIŠIH POSAMEZNIH ŠOL

Os. šola	naselje	1992	1993	1994	1995	1996	1997
1. OŠ	M. Sobota	31	25	30	23	22	24
	Černelavci	11	11	15	8	7	15
	Markišavci	2	3	1	1	–	–
	Kupšinci	2	4	2	6	3	4
	Veščica	8	4	4	4	7	4
	Polana	4	3	3	2	4	3
	Noršinci	3	2	1	2	3	4
	SKUPAJ	63	55	58	51	49	56
2. OŠ	M. Sobota	39	37	32	35	31	26
	Krog	15	12	13	11	5	11
	Satahovci	4	5	2	1	2	4
	SKUPAJ	58	54	47	47	38	41
3. OŠ	M. Sobota	68	51	43	69	48	47
	Rakičan	12	13	13	15	17	11
	SKUPAJ	80	64	56	84	65	58
vse šole	Pušča	7	7	10	11	12	11
OŠ Bakovci Podr.	Bakovci	18	17	10	14	11	11
	Dokležovje	14	15	16	15	9	11
	SKUPAJ	32	32	26	29	20	22
ŠOLSKI OKOLIŠ	SKUPAJ	240	212	197	222	184	188

Starši lahko vpišejo otroka v šolo tudi zunaj šolskega okoliša, v katerem prebivajo, vendar le s soglasjem šole. Vpis v šolo zunaj šolskega okoliša, v katerem otrok prebiva, se izvede tako, da starši vpišejo otroka v šolo v svojem šolskem okolišu, najkasneje v 14

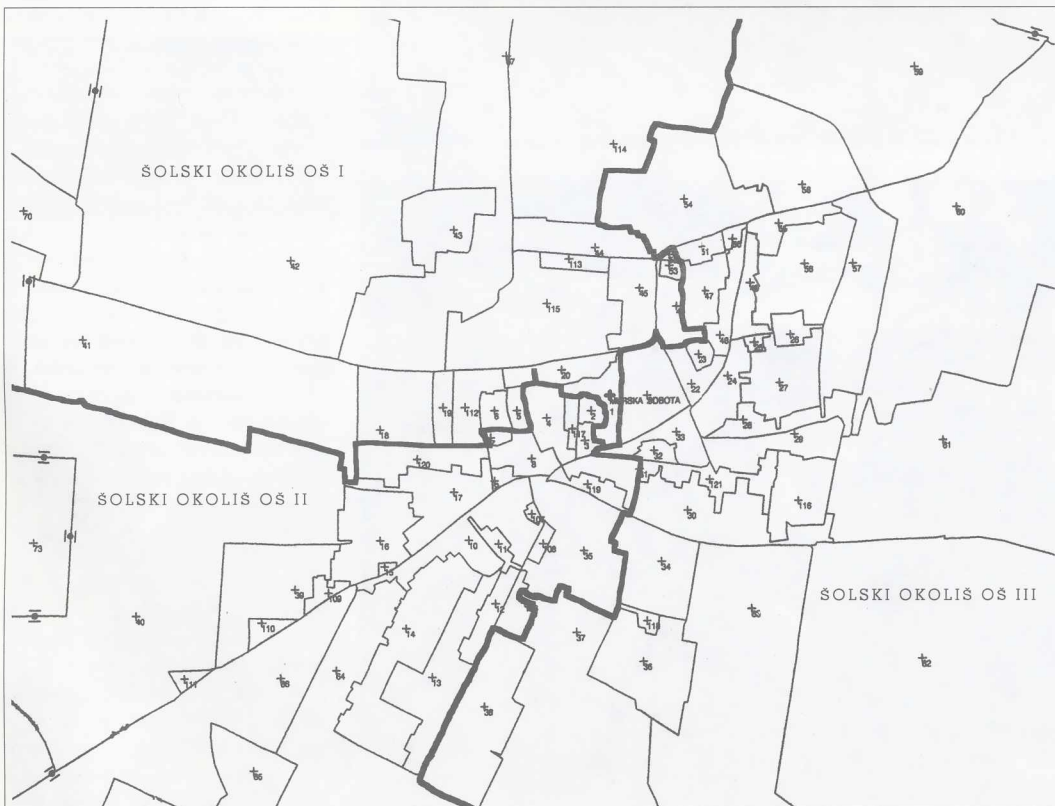
dneh po izteku roka za vpis pa vložijo pri šoli, v katero želijo vpisati otroka, vlogo za prepis.

Predložene spremembe in dopolnitve posameznih odlokov z določitvijo šolskih okolišev upoštevajo prostorske zmogljivosti posameznih šol v mestu. Predloženi so tudi demografski podatki o številu šoloobveznih otrok v šolskem okolišu za šestletno obdobje. Ti

omogočajo oblikovanje treh oddelkov oz. generacij po dva oddelka vsakega razreda, če ni priliva iz drugih okolišev. Posebni pogoji veljajo za oddelke z otroki s posebnimi potrebami, med katere sodijo tudi romski učenci, saj je zaselek Pušča opredeljen kot skupni šolski okoliš osnovnih šol v mestu.

Ta praksa se je doslej pokazala kot dobra pri doseganju boljših rezultatov v vzgojno-izobraževalnem delu z učenci Romi in jo je potrebno ohraniti. Drugi osemletik je v nadaljnjem šestletnem obdobju po zbranih podatkih omogočen vpis dveh oddelkov vsakega razreda, OŠ 3 M. Sobota pa po štirih oz. najmanj treh oddelkov - in učencev, ne glede na šolski okoliš, s posebnimi potrebami (telesna prizadetost), ker so odpravljene arhitektonske ovire in upoštevani posebni normativi za delo s temi učenci.

Šolski okoliši so zarisani v kartografskem prikazu Registra prostorskih enot, ki ga je pripravila Geodetska uprava RS - enota M. Sobota in je v skladu z usmeritvami ter predpisi sodelovala pri določitvi šolskih okolišev. Kartografski prikaz je tudi priloga k predlogu Sprememb in dopolnitev odlokov o ustanovitvi javnih vzgojno-izobraževalnih zavodov posameznih šol v Mestni občini Murska Sobota, zato ga objavljamo.

OSVEŽITEV POBUDE O ROMSKI GLASBENI ŠOLI

Stefan Borovšak-Didi je ob svoji dolgoletni pobudi o ustanovitvi glasbene šole za Rome na Pušči pred kratkim z Ministrstva za šolstvo in šport Republike Slovenije dobil vabilo za udeležbo na mednarodni konferenci v Bohinju. Tam bo 5. oktobra v organizaciji Evropske fundacije za poklicno izobraževanje iz Torina srečanje predstavnikov iz 12 dežel. Pogovarjali se bodo o vprašanih mladine, ki ni uspešna na šolah. Organizatorji so prek Boštjana Zgonca, ki že od začetka podpira uresničitev ideje o romski šoli, v katero bi se vključili glasbeno nadarjeni Romi, seznanjeni s tem projektom. Če ne bi bilo zakonske ovire pri vlaganju družbenih sredstev v zasebno gradnjo, bi Didijeva hiša na Pušči že bila mesto glasbenega usposabljanja. Zdaj teče postopek za pridobitev lokacijskega dovoljenja in zagotovitev parcele iz proračunskih sredstev mestne občine v okviru preostale dokumentacije za ureditev romskega naselja. Da je zanimanje za romsko glasbeno šolo veliko in da bo glasbena usposobitev mladih Romov na osnovi že tako prirojene muzikalčnosti pomembna pri njihovi zaposlitvi, ni potrebno posebej poudarjati. V času množične brezposelnosti in slabih zaposlitvenih možnosti vseh je za pokrajino ob Muri, v kateri so doma tudi Romi, zelo dobrodošla. Didiju, ki si služi kruh z glasbo, želimo, da bi bila blejska predstavitev okronana s finančno podporo Evropske fundacije in da bi čim prej začel prenašati glasbeno znanje na svoj rod.

TRADICIONALNI RIBIŠKI PIKNIK IN VLEČENJE VRVI Z ZMAGO PREKMURCEV

Ljubitelji ribjih specialitet prihajamo na svoj račun ob zdaj že tradicionalnem ribjem pikniku pri Kamešnici. Tudi letos ga je organizirala Ribiška družina Murska Sobota in obisk je bil zelo dober. Prireditel pa je sovpadala z vlečenjem vrvi Prekmurcev in Prlekov čez Muro pri Kroškem brodu, kjer tamkajšnji člani brodarskega društva prav tako pripravljajo okusne ribe. Zato bi kazalo v prihodnje prireditvi organizirati ločeno in ne na isto avgustovsko nedeljo, saj je vsega dobrega naenkrat lahko tudi preveč. Rib v tem primeru, ki morajo pogovorno trikrat plavati: v vodi, olju in vinu. To nedvomno drži, saj jih je potrebno dodobra poplakniti, ker posoljene in papricirane prežigajo, kar pomeni, da je vsaj tolikšen kot od prodaje rib tudi izkupiček od prodaje pijač.

Za organizatorje prireditel bi bilo tako namesto konkurenčnosti nedvomno gospodarsko učinkovitejše, če prireditvi ne bi sovpadali, saj bi imeli namesto ene ljubitelji ribe na jedilniku dve nedelji. Tako bi bila prihranjena počitniška kuha za štedilnikom v vročih dneh v domačih kuhinjah, ker je bilo veliko obrokov tudi zavutih za domov, odziv pa še številnejši.

PRENOVLJENO OTROŠKO IGRIŠČE

Centralno mestno otroško igrišče v soboškem parku ima nova igrala in povsem novo podobo. Pobudo je dalo društvo prijateljev mladine M. Sobota, sredstva pa so v večini iz naslova poročuna mestne občine - poleg tistih, ki so jih prispevali podjetja in občani v skupni akciji za prenovno centralnega igrišča v mestu. Pričela se je v lanskem letu, obračun pa še ni opravljen, čeprav je znana vrednost opreme in del: 10 milijonov tolarjev.

Veseli nad prenovljenim igriščem, ki popestruje življenje otrok, je ob odprtju izrazila Milka Fišer, predsednica občinskega Društva prijateljev mladine; zasnovala pa ga je Stanka Dešnik z družbe ZEU. Da po meri otrok, se je izkazalo takoj, ko so malčki zlezli na igrala in uživali v igri, pri tem pa jih ni motil niti hrup prometa na severni obvoznici (ki jo je načrtoval isti zavod za ekonomiko in urbanizem ter z njo razpolovil prejšnje otroško igrišče), od katere ga loči le ograja. K sreči pa je v bližini park in v njem boljši zrak, kot je tisti od izpušnih plinov, ki ne sodijo v bližino igral, kot tudi ne v peskovnik štirinožci, zaradi katerih so postavili ograjo. Škoda, da ne namesto žičnate žive meje, ki je nekoč že razmejevala otroško igrišče od preostalega dela parka, predvsem pa parkirišča pred severno ploščadjo soboškega gradu.

TEMELJNI KAMEN SOBOTE-CENTER

Pred dnevom državnosti, 24. junijem, je na slovesnosti v Murski Soboti župan mestne občine Anton Slavic vzdal temeljni kamen za projekt Sobota-Center.

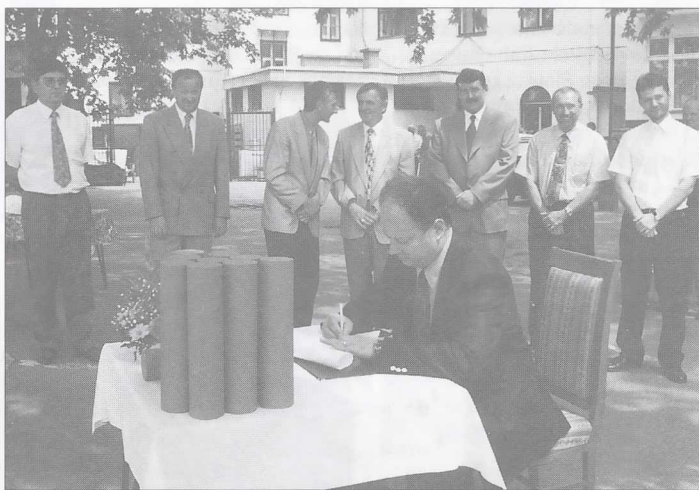
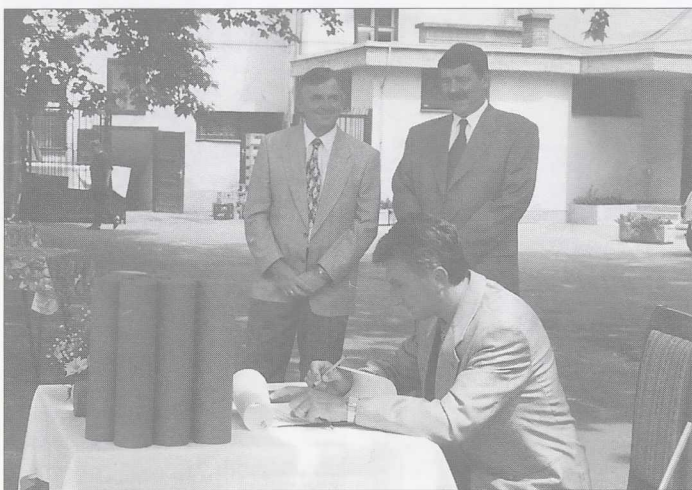
V priložnostnem nagovoru je spomnil, da drži predvolilno obljubo in da se začne gradnja novega in sodobnega mestnega jedra. Staro je bilo namreč porušeno in tako mesto središče (pre)dolgo ni imelo svoje identite panonskega in regionalnega središča v pokrajini ob Muri.

Investitor projekta, ki vključuje tudi tržnico, je podjetje Sobota Center, d.o.o., ki je bilo ustanovljeno prav za ureditev središča mesta, dokumentacijo pa je izdelala družba IZTR iz Ljubljane. Odgovorni projektant je Andrej Kalamar, diplomirani inženir arhitekture, ki je bil tudi prejemnik nagrade za idejni projekt ureditve mestnega jedra. Poslovni bo

imel 3600 kvadratnih površine, v kletnih prostorih bo 48 parkirišč, v pritličju in treh etažah pa bodo poslovni prostori. Vrednost naložbe je okoli 400 milijonov tolarjev, dela bodo predvidoma končana do 31. januarja prihodnjega leta, izvaja pa jih SGP Pomgrad-ABI gradnje Murska Sobota.

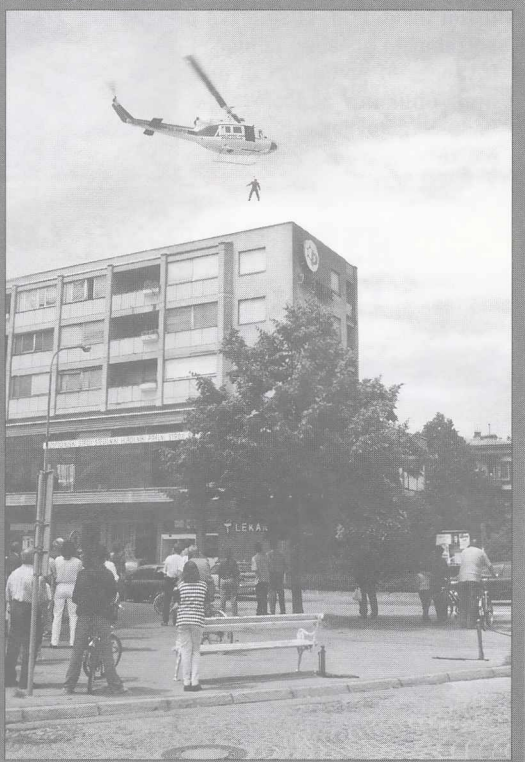
Pred položitvijo temeljnega kamna so slovesno podpisali listino, za glasbeno popestritev in slovesnost ob polaganju temeljnega kamna - ob navzočnosti vseh pomembnih predstavnikov lokalne oblasti in gospodarstva - pa je poskrbel pihalni orkester iz Murske Sobote pod vodstvom novega kapelnika Janka Škrajnarja. Ta je zaigral tudi za uvod Soboških dnevov 98, s katerimi je sovpadala položitev temeljnega kamna v mestnem središču, ki je tako postalo gradbišče.

◆ Brigita Bavčar

KONCERT IN VAJA

Združenje SEVER je imelo tudi v letošnjih poletnih dneh srečanje v Murski Soboti. Policijski pihalni orkester je zaigral kar na ploščadi pred Pomursko banko, nad Domom tehnike pa je potekala vaja reševanja s helikopterjem in pritegnila pozornost številnih mimoidočih.

NALOŽBE V CESTNO-KOMUNALNO INFRASTRUKTURO V M. SOBOTI

V letošnjem letu v skladu s proračunskimi postavkami v mestu Murska Sobota potekajo oziroma so v sklepni etapi naložbe:

- asfaltna prevleka Cvetkove ulice z ureditvijo pločnikov in javne razsvetljave,
- asfaltiranje povezovalne ceste med Kroško in Tomšičevo ulico ter
- ureditev pločnikov ob Markišavski cesti, v Ulici Daneta Šumenjaka ter Borovnjakovi ulici.

V Cvetkovi ulici je že asfaltna prevleka, končujejo tlakovanje pločnika od Ulice Staneta Rozmana do Lendavske ter obnovo javne razsvetljave na istem odseku. Dela je izvedlo Cestno podjetje Murska Sobota, pogodbeno vrednost teh del pa je 5.742.000 tolarjev. Prav zdaj potekajo dela na odseku v Cvetkovi ulici (od Ulice S. Rozmana do Slovenske).

Pogodbena vrednost del je 2.068.812 tolarjev in vključuje ureditev obojestranskega pločnika, ureditev javne razsvetljave in ureditev cestišča. Dela izvaja

Cestno podjetje M. Sobota.

Povezovalno cesto med Kroško in Tomšičevo ulico, katere predračunska oz. pogodbeno vrednost je 5.250.000 tolarjev, ureja Pomgrad-Nizkogradnje iz Murske Sobote. Asfaltna prevleka od Kroške do Tomšičeve ulice je že potegnjena, kmalu bo še podaljšek v Tomšičevi ulici.

Nekoliko prej in tudi v manjšem obsegu kot prejšnja leta urejajo pločnike.

Vsa dela kot najugodnejši ponudnik izvaja Cestno podjetje M. Sobota. Pogodbena vrednost za pločnik ob Markišavski cesti je 1.798.123,00 SIT, za pločnik v Ulici D. Šumenjaka in ob Borovnjakovi ulici pa skupaj 2.930.000,00 SIT.

Razlog za manjši obseg razpisanih del za ureditev pločnikov kot prejšnja leta je v tem, da jih je bilo v zadnjih letih urejenih veliko (predvsem enostransko) ter da bodo pločniki dokončno urejeni šele po zgraditvi plinskega omrežja v mestu.

Sicer pa se to pretežno naložbe, ki se izvajajo po prog-

ramih mestnih četrti.

Proti koncu tega in na začetku prihodnjega meseca pa bodo stroji v mestu ponovno zabrnili.

Urejali (asfaltirali) bodo parkirišče pri avtobusni postaji, javno razsvetlavo v Šolskem in Ivanocyjevem naselju, Mladinski ulici in še kje.

Pričelo se bo tudi krpanje mestnih ulic z delnimi prevlekami v skupni vrednosti skoraj 10.000.000 tolarjev - tu pa so še druge naložbe, za katere so že končuje izdelava lokacijske in projektne dokumentacije. O njih pa več ob drugi priložnosti.

♦ Bogomir Rola

Ureditev pločnika v Borovnjakovi ulici ob robu parka razveseljuje vse, ki hodijo po njem. Škoda le, da je na nasprotni strani, pred Corovo hišo, ostal neurejen travnati košček, ki ga je težko kositi, prav tako pa z ženskimi visokimi petami hoditi po nezravnani površini, ki je ostala neasfaltirana.

KOPALIŠKA ULICA v M. Soboti je lepa in preurejena in je bila ob prevzemu ob občinskem prazniku tudi pokošena. Tehnični pregled je bil 23. junija, naložba (ureditev cestišča, parkirišč in kolesarske steze ter razsvetljave) pa je vredna 45 milijonov tolarjev. Investitor je mestna občina, izvajalec del pa je bilo Splošno gradbeno podjetje Pomgrad - Nizke gradnje.

INVALIDSKA PODJETJA

Vlada Republike Slovenije je spomladi sprejela usmeritve do ustanavljanja invalidskih podjetij.

Najpomembnejše so:

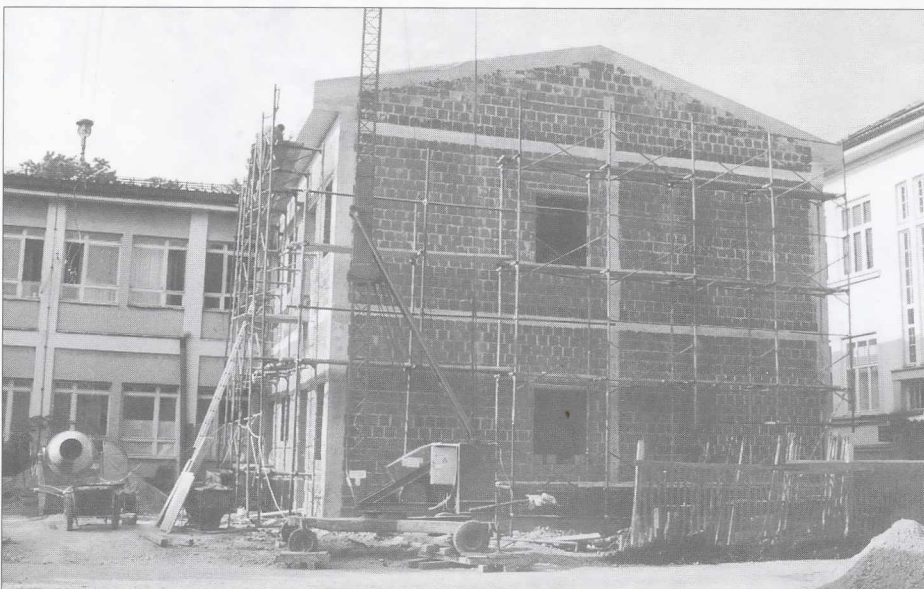
- Posebne oblike zaposlovanja in usposabljanja invalidov bodo namenjene samo tistim invalidom, ki so težko prizadeti in potrebujejo posebno pomoč.
- Invalidskim podjetjem in drugim posebnim oblikam zaposlovanja invalidov bodo zagotovljene posebne ekonomske olajšave zaradi zmanjšanja produk-

tivnosti invalidov in višjih stroškov, povezanih z usposabljanjem, zaposlovanjem in izvajanjem posebnih socialnih aktivnosti. Višina olajšav posameznemu podjetju bo odvisna od stopnje invalidnosti invalidov, ki jih vključujejo v delovno razmerje.

- Določili se bodo minimalni pogoji (programski, prostorski, tehnični, kadrovski itn.) za ustanavljanje in poslovanje invalidskih podjetij in drugih posebnih oblik usposabljanja in zaposlovanja.
- Država bo pomagala pri formiranju in delovanju poslovne mreže invalidskih podjetij in drugih organizacij za zaposlovanje pod posebnimi pogoji.

- Ustanovljen bo sklad za zaposlovanje invalidov, ki bo zagotovil namenska sredstva za tehnološki razvoj, prilagoditev delovnih priprav oziroma prostorov za invalide, ki bodo ustrezali njihovim sposobnostim in zmožnostim, in sredstva za ustanavljanje novih delovnih mest v invalidskih podjetjih.

To so le nekateri cilji in usmeritve za razvoj invalidskih podjetij. Z uresničevanjem sprejete politike ustanavljanja invalidskih podjetij in Programom usposabljanja in zaposlovanja invalidov v Sloveniji lahko pričakujemo manjšo rast zaposlovanja invalidov v invalidskih podjetjih in večjo na običajnem trgu dela.

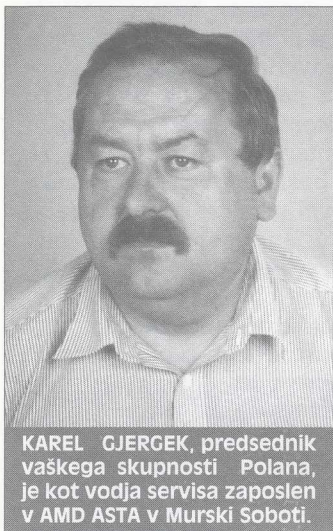
Že v prejšnji številki Soboških novin smo opisali in prikazali začetek del obnove in dograditve prostorov nujne medicinske pomoči in splošnih ambulant pri Zdravstvenem domu Murska Sobota.

V tem času, kot vidimo na sliki, je zrasla stavba, katere prostori bodo že v letošnjem letu dokončani in pripravljeni za izvajanje dejavnosti nujne medicinske pomoči in dejavnosti splošne medicine.

Vrednost naložbe po pogodbi je 31.778.562 tolarjev. 10.900.000 tolarjev je zagotovilo Ministrstvo za zdravstvo, preostalo pa bodo Mestna občina Murska Sobota in občine, za katere se bo dejavnost nujne medicinske pomoči izvajala. V prihodnjem letu bo potrebno zagotoviti še sredstva za opremo prostorov.

V POLANI UREJAJO KANALIZACIJO

Polana ima 240 prebivalcev in 170 volilnih upravičencev, znana pa je predvsem po gostilni Horvat-Lovenjak ter v zadnjem času po novogradnjah družinskih firm bratov Pavlinjek. V gostilno poleg domačinov prihajajo na prigrizek in pijačo tudi gostje iz Avstrije, uspešnima podjetnikoma v goste pa poslovni partnerji. 800 litrov dnevno zbranega mleka priča, da je populacija pretežno kmetijska, predvsem v Murski Soboti pa je zaposlenih okoli 80 prebivalcev.

KAREL GJERŠEK, predsednik vaškega skupnosti Polana, je kot vodja servisa zaposlen v AMD ASTA v Murski Soboti.

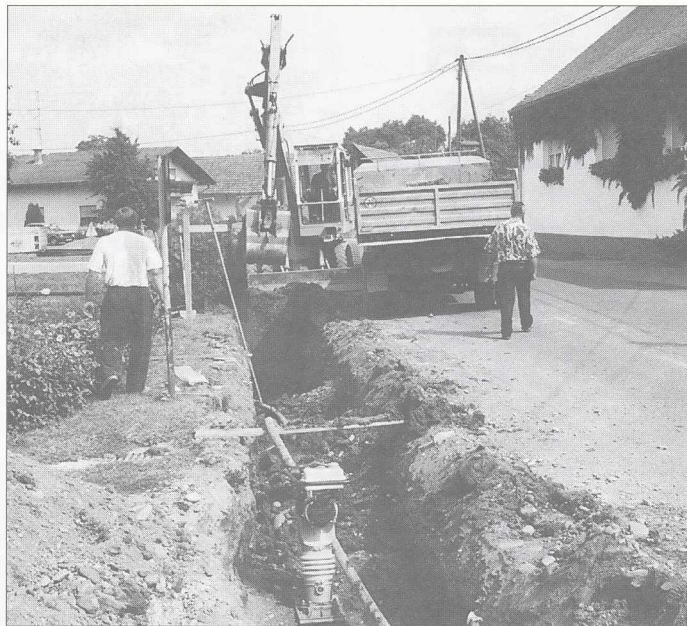
V krajevni skupnosti plačujejo zaposleni 2-odstotni samoprispevek, po gospodinjstvih pa jim je uspelo zbrati 3.500 nemških mark v tolarski protivednosti za ureditev kanalizacije.

Naložba je vredna 38 milijonov tolarjev, polovico je iz

proračuna primaknila mestna občina Murska Sobota, preostalih 50 odstotkov pa so prispevali krajani - glede na pogodbo po zmožnostih in v razponu od 24 do 33 obrokov. Nekoliko višje so obveze iz naslova zasebnosti, pohvalno pa je, da si skupaj prizadevajo pri gradnji kanalizacijskega omrežja.

Na Černelavce se priključujejo v dolžini 2810 metrov, poldrugi kilometer kanalizacije pa je v sami Polani. Dela izvaja Splošno gradbeno Podjetje Pomgrad, končana pa bodo predvidoma do pričetka letošnje jeseni, saj je pogodbeni rok 90 dni. Zastojev ni, pa tudi ne zapletov pri posegih v posamezna zemljišča.

Letos so v Polani prevzeli

tudi novo orodno gasilsko vozilo znamke Mercedes, zgradili mrliško vežico z zvonom, končujejo pa asfaltiranje ceste, ki vodi v Mar-

kišavce. Osrednja naložba pa je po besedah predsednika vaškega odbora, Karla Gjergeka, nedvomno kanalizacija, kar je razvidno tudi iz fotografij gradbišča ob zoženem cestišču, ki je pri ovinku iz varnostnih razlogov priložnostno semaforizirano. Prav tako pa potekajo dela tudi vzdolž ceste nasproti znane gostilne Horvat-Lovenjak.

Sporodno s kanalizacijo polaga Telekom tudi zemeljske kable za telefon in cevi za optično povezavo ter kabelski sistem.

Aktualno pa je te poletne dni v Polani tudi vprašanje razdružitve krajevnne skupnosti Černelavci, saj se dosedanja skupna preoblikuje v krajevne skupnosti Černelavci, Kupšinci, Polana, Veščica in Pušča.

◆ Brigita Bavčar

MESEC REKREACIJE

(od 18. septembra do 18. oktobra)

Od 18. septembra do 18. oktobra bo v Sloveniji potekala akcija Ministrstva za šolstvo in šport ter Zavoda za šport Slovenije pod nazivom MESEC REKREACIJE. V tem času bi s programi športne rekreacije in medijsko podporo poskusili kar največ ljudi spodbuditi k redni športni dejavnosti. V ta program sodijo razne športnorekreativne akcije, vadbe, predstavitve, dnevi odprtih vrat... Seveda pa se ljudje ne rekreirajo le en mesec v letu, zato se priporoča celoletna ponudba programov. Del programov bo zbran v brošuri, ki je v pripravi in bo dostavljena večini slovenskih gospodinjstev. Predvidena akcija je nadaljevanje že znanih projektov iz minulih let - Tedna športa in Meseca športa. V lanskem projektu je 700 organizatorjev prijavilo 5100 športnorekreativnih programov. Poleg brošure bodo pripravljene privlačni plakati, možna pa bo objava vseh podatkov na medmrežju. Posebnost pa so vsebinski dnevi, ki bo strnili dogajanja in pritegnili pozornost javnosti pri košarki, teku, fitnesu, aerobiki... Tudi organizatorji športnih aktivnosti iz našega okolja so se odzvali na ponudbo - poleg prijavljenih aktivnosti bodo mesec rekreacije spremljale še številne druge športne dejavnosti, tako da bo akcija gotovo uspešna.

15. JUBILEJNE IGRE TREH DEŽEL V MURSKI SOBOTI

Jubilejne igre TREH DEŽEL - Slovenije, Furlanije-Juljske krajine in Koroške bodo 18. in 19. septembra 1998 v Murski Soboti. Za soboške športne delavce je to lepo priznanje, saj bodo pripravili tekmovanje mladih (starih do petnajst let) v atletiki, košarki, namiznem tenisu, tenisu, odbojki in nogometu.

V petek, 18. septembra, bo ob 14.30 slovesno odprtje iger na atletskem šolskem stadionu pri osnovni šoli 1 v Murski Soboti. Za tem bodo ob 15.00 atletska tekmovanja, obenem pa bodo pričeli tekmovali v športni dvorani pri osnovni šoli 1, igrati odbojko na osnovni šoli 3, namizni tenis v dvorani Srednje strojne in tekstilne šole, teniška tekmovanja bodo na igriščih teniškega kluba Murska Sobota, nogometna pa na igriščih Mure ali Rakičana. V petek zvečer bo družabno srečanje vse udeležencev pri kroškem brodu, v soboto bo najprej nadaljevanje tekmovanj, ob 12.00 pa je predviden sklep iger s podelitvijo priznanj v športni dvorani osnovne šole 1 v Murski Soboti.

MESTNA OBČINA MURSKA SOBOTA

VINOGRADNIKI IN VINARJI, POZOR!

Na podlagi dopisa Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, ki ga v celoti povzemam, vas obveščam, da je v skladu z 42. členom Zakona o vinu in drugih proizvodih iz grozdja in vina (Uradni list RS, št. 70/97) v pripravi **nov register pridelovalcev grozdja in vina ter kataster vinogradov**. Področje bo urejal **Pravilnik o načinu vodenja in vsebini katastra vinogradov, registra pridelovalcev grozdja in vina in proizvajalcev drugih proizvodov iz grozdja in vina, o prijavi letnega pridelka in prijavi zalog vina, ki bo začel veljati z letošnjo trgovijo, in sicer za vino letnika 1998**.

Vodile se bodo štiri evidence:

- KATASTER VINOGRADOV, v katerem se vodijo podatki o površinah zasajenih z vinsko trto.
- REGISTER PRIDELOVALCEV GROZDJA IN VINA IN PROIZVAJALCEV DRUGIH PROIZVODOV IZ GROZDJA IN VINA, v katerem se vodijo podatki o pridelovalcih, ki te površine obdelujejo in pridelujejo grozdje, mošt, vino ter druge stranske proizvode iz grozdja in vina.
- PRIJAVA LETNEGA PRIDELKA, v kateri se vodi pridelek s teh površin in je skupaj z vpisom v register in kataster osnova za dodelitev naziva porekla temu pridelku.
- PRIJAVA ZALOG VINA, v kateri se vodijo zaloge vina, ki ob začetku novega vinskega leta ostanejo v kletih.

Na podlagi 8. člena Zakona o vinu in drugih proizvodih iz grozdja in vina (Uradni list RS, št. 70/97) se v register vpišejo fizične in

pravne osebe, ki:

- pridelujejo grozdje in imajo v lasti, zakupu oziroma v drugačni obdelavi 0,05 ha ali več vinograda na ozemlju Republike Slovenije ali manj kot 0,05 ha, če dajejo grozdje, vino oziroma druge proizvode v promet;
- pridelujejo grozdje, imajo stalno prebivališče v Republiki Sloveniji in so imeli ob uveljavitvi zakona vinograde v lasti ali zakupu v obmejnih območjih držav, ki mejijo na Republiko Slovenijo, če prepelejo grozdje, vino oziroma druge proizvode na območje Republike Slovenije;
- pridelujejo vino oziroma druge proizvode iz kupljenega grozdja, mošta ali vina.

Novi pravilnik bo usklajen s predpisi Evropske skupnosti in kot tak zahteva pri prijavi podatkov v vse štiri evidence nekaj več podatkov, kot jih zahteva trenutno veljavni Pravilnik o načinu vodenja registra proizvajalcev grozdja in vina in o minimalnih pogojih za vpis v register (Uradni list SRS, št. 16/78). **Po novem zakonu so, za razliko od starega, dolžni vpisati v kataster vinogradov svoje površine tudi tisti vinogradniki, ki svojih pridelkov ne tržijo, če obdelujejo več kot 0,05 ha vinograda** (se pravi tudi ljubiteljski pridelovalci, ki obdelujejo več kot 0,05 ha, vendar pri tem ne bo potrebno prijavljati pridelka, če ga ne tržijo). Eden od razlogov, zakaj je vpis vseh površin pod vinogradi v kataster vinogradov tako pomemben, je tudi ta, da je v Evropski skupnosti za vsako državo članico določena kvota površin, zasajenih z vinsko trto, ki jo lahko neka država ima. Državi članici se tudi na osnovi površin, ki jih ima pod vinogradi ob vstopu v Evropsko skupnost oziroma nekaj let pred vstopom, določi kvota površin, ki jih lahko obnovi oziroma na novo nasadi z vinsko trto. Zato si ministrstvo prizadeva, da bi se v kataster vinogradov vpisalo čim več površin z vinogradi, ki jih dejansko imamo.

Če še niste vpisani v register, se vpišite na tisti upravni enoti, v kateri leži večina vaših vinogradov, oziroma je v njej vaš proizvodni obrat, oziroma imate v njej (v kolikor ste pravna oseba oziroma samostojni podjetnik) sedež - oziroma v tisti, v kateri se vodi register, če se v vam najbližji enoti ne vodi.

Register se vodi na upravnih enotah: Ajdovščina, Brežice, Celje, Črnomelj, Gornja Radgona, Izola, Koper, Krško, Laško, Lenart, Lendava, Ljutomer, Maribor, Metlika, Murska Sobota, Nova Gorica, Novo Mesto, Ormož, Pesnica, Piran, Ptuj, Sevnica, Sežana, Slovenska Bistrica, Slovenske Konjice, Šentjur pri Celju, Šmarje pri Jelšah, Trebnje, Velenje in Zalec.

Ker je prvi pogoj za prijavo pridelka (in s tem za dodelitev naziva porekla pridelka) vpis pridelovalca v register in njegovih površin v kataster vinogradov, vas pozivam, da tisti, ki še niste bili vpisani v register, zakon pa to od vas zahteva, in tisti, ki ste že vpisani, pa boste po novem pravilniku dolžni prijaviti manjkajoče podatke in vse nastale spremembe, to svojo dolžnost opravite še pred novo trgovijo. V nasprotnem bodo na upravnih enotah ob prijavi pridelka nastajali veliki zastoji ter nepotrebne komplikacije, ki pa si jih najbrž niti vi niti referenti na upravnih enotah ne želite.

Ministrstvo vas opozarja, da se neupoštevanje zakona in pravilnika (če nekdo, ki bi moral biti, ni vpisan v register ali pa ne prijavi površin z vinogradi in drugih zahtevanih podatkov) kaznuje na podlagi 47. in 48. člena Zakona o vinu in drugih proizvodih iz grozdja in vina.

Podatke za vpis prigrasite na obrazcih, ki jih dobite na upravnih enotah, kjer se vodi register, ter pri predstavnikih kmetijske svetovalne službe.

SPOROČILO ZA JAVNOST

PRAVNO-INFORMACIJSKI CENTER (PIC)

Nevladna organizacija za brezplačno pravno pomoč

Pravno informacijski center - PIC, ki od leta 1997 deluje v prostorih na Metelkovi 6 v Ljubljani, je bil ustanovljen na pobudo nevladnih organizacij in njegov glavni cilj je uvrstitev pravne varnosti pri nas.

V ta namen daje PIC brezplačno pravno pomoč in svetuje nevladnim organizacijam in posameznikom na področjih človekovih pravic, humanitarnega prava, ugovora vesti, družinskega, delovnega in socialnega prava, varstva okolja in pri registracijah društev, zavodov in ustanov.

Pravno pomoč in svetovanje praviloma dajejo absolventi in absolventke ljubljanske pravne fakultete in diplomirani pravniki in pravnice pod mentorstvom izkušenih praktičnih in akademskih pravnikov in ob njihovi pomoči, v zapletenejših

primerih sodelujejo tudi s posameznimi odvetniki.

Poleg rednega svetovalnega dela pripravlja v okviru različnih projektov, kot so Brezplačna pravna pomoč, Ugovor vesti vojaški dolžnosti, Dostop do informacij, Otroški ombudsman, Poznate svoje pravice, Spolno nadlegovanje, Zagovorništvo, Status in financiranje nevladnih organizacij ipd. vrsto okroglih miz, seminarjev in aktivnosti, s katerimi praznuje tudi Leto človekovih pravic. Posebne projekte pa bo pravno-informacijski center pripravil ob letošnji 50. obletnici Splošne deklaracije človekovih pravic.

Kot edini v Sloveniji, ki splošno pravno pomagamo in svetujemo, želimo, da bi naše delovanje prispevalo k vzpostavitvi večje samostojnosti in samoiniciativnosti civilne družbe na področju pravne problematike in hkrati dosegalo ljudi, ki tovrstno pravno pomoč potrebujejo.

Če potrebujete našo pomoč, informacije, ali pa vas zanima sodelovanje pri katerem od naših projektov, se nam oglasite na naslovu: Metelkova 6, 1000 Ljubljana, ali po telefonu 061/13 23 358, 13 23 364.

KINOLOŠKI DAN

V okviru Soboških dnevov je Kinološko društvo Murska Sobota v čudovitem okolju mestnega parka 11. julija pripravilo javno prireditev Kinološki dan.

Da bi bil to dobesedno poletni pasji dan, je žal manjkala le »pasja vročina«. Organizatorji so hoteli predstaviti dejavnost društva in prikazati kulturo vodenja psov na javnem mestu, za odstranjevanje iztrebkov pa so pripravili posebne lopatice in vrečke. V tujini je to normalna stvar, pri nas pa je zavest mnogih vodnikov (vsa čast izjemam) psov v mestnem parku žal še na veliko nižji ravni. Program prireditve je vseboval:

- predstavitev posameznih pasem,
- prikaz dela šolanih in službenih psov,
- dirke hrtov.

V prvem delu so predstavili pasme z opisom njihovih značilnosti. Program je povezovala Gelči Jamnik, prikazanih pa je bilo čez 20 pasem.

V nadaljevanju so člani društva prikazali delo šolanih in službenih psov - vse zahtevnostne stopnje od osnovnega izpita A do najzahtevnejšega izpita III. Ob praktičnem prikazu je posamezne izpite komentiral predsednik društva Vinko Lutar. Za praktični prikaz so poskrbeli vodniki psov Drago Ivanič, Franc Žitek, Miran Pečovnik,

Franc Kokaš, Avgust Hojs, Jože Gjerkeš in Vlado Škerlak. Pri prikazu vaj obrambe je sodeloval Milan Šarkezi. Vaje so prikazali z nemškimi ovčarji in rotweilerji. Kot so se obiskovalci lahko sami prepričali, imajo v društvu nekaj zelo kakovostnih in odlično izurjenih psov, kar je seveda posledica dolgoletnih naporov in dobrega dela vzrediteljev ter društva.

Na koncu je bila posebna atrakcija dirka hrtov. Ti lahko dosežejo hitrost do 80 kilometrov na uro. Žal je organizatorjem (Društvu hrtov Murska Sobota na čelu z Danielom Belingerjem) občasno ponagajalo vreme, kljub temu pa so zelo zadovoljni z izvedbo prve tovrstne dirke v Pomurju in tretje v Sloveniji sploh. Na koncu so se domačim tekmovalcem z rahlo zamudo pridružili tekmovalci iz Avstrije in Nizozemske. Bili so navdušeni nad okoljem v mestnem parku in opredlagali, naj bi tu organizirali pravo mednarodno dirko. To bi sicer prispevalo k uveljavitvi mesta in popestritvi dogajanja v Murski Soboti, je pa žal povezano tudi s precejšnjimi denarnimi stroški.

Kinološko društvo Murska Sobota bo septembra organiziralo začetniški in nadaljevalni tečaj šolanja psov - ne glede na pasmo (lahko so tudi mešanci).

Podrobnejše informacije pa lahko dobite pri predsedniku društva Vinku Lutarju (tel. št. 21 370).

PA ŠE TO

V brošuri Soboških dnevov 98 napovedane razstave goveda z območja Upravne enote Murska Sobota v soboškem parku ni bilo. Zakaj, višji strokovni sodelavki I v mestni upravi ni znano. Zaradi dnevne slabosti, čeprav je ljubiteljica štirinožcev, ni bila niti na predstavitvi pasem in dela šolanih in službenih psov, ki ju je organiziralo Kinološko društvo Murska Sobota. Pogreša Retija, njegov pokal pa bi moral biti memorialni, ker ga ni več med živimi. Lahko bi bil organiziran tudi v parku, saj je v zahodnih deželah poleg ljudi, ki se sprehajajo in posedajo po zelenicah, povsem običajno srečati tudi pse. Njihove iztrebke je enostavneje odstraniti kakor kravje, čeprav so tudi gnojilo, vendar bolj kot v park tudi frižije sodijo v štalo ali na pašnike po vzoru Švice in drugih dežel, kjer se poleti prosto pasejo. Vodnicam zadošča zvon in pastirjev ne potrebujejo, pa tudi hlevarjev, ki si ne znajo počistiti lastnih hlevov, ne. Zato naj bolj kot za počutje elitnih meščanov skrbijo, da gnoj z njihovih podplatov ne bo tako zaudarjal kot ekološko neprimerni hlevi v tej pokrajini, v kateri so obzorja lahko tudi kulturna, in ne le privoščljivo škodljiva - zaradi omejenosti posameznikov.

VRTEC LAVRA

V rtec Lavra v Murski Soboti deluje že dobri dve leti, a je bil šele pred letom registriran kot javni vzgojno - varstveni zavod.

To je dalo sestram še večjo voljo in spodbudo za delo. Sedaj so z varovanci v Klarovi hiši, vendar pa se želijo zaradi prostorske stiske čim prej preseliti v nove prostore v župnijski zavod, ki pa ga šele gradijo.

Poleg dobrodelnih prispevkov za gradnjo, ki jih darujejo verniki in starši, so se odločili tudi sami prispevati svoj delež, saj bi s tem povečali število otrok v vrtcu. Zato bodo 5. septembra organizirali dobrodelno prireditev za prisrčen otrokov nasmeh.

Najprej bosta kulturni program in blagoslovitev novih prostorov, nato pa dobrodelna prodajna razstava slik in aranžmajev. Denar od prodaje pa bo namenjen za gradnjo župnijskega vrtca Lavra.

Obenem bodo še srečelov, zmajčkovo popoldne z družabnimi igricami ter prodaja rabljenih učil soboških osnovnošolskih otrok. Na prireditvi bodo razstavljale tudi vse enote vzgojno-varstvenega zavoda Murska Sobota, ki bodo svoje izdelke podarile vrtcu Lavra.

Peti september so zato poimenovali župnijski dan.

LIPA S CVETOM V MÜNCHNU

Prva sobota v juliju je bila v Münchnu, v katerem se v Slovensko kulturno društvo Lipa vključuje 270 članov, dan tradicionalnega društvenega poletnega piknika. Bili smo med 41 potniki avtobusa, ki je iz Murske Sobote v petek zgodaj zjutraj v dežju odpeljal in se (po prav tako deževni poti) vrnil v nedeljskem jutru - po nočnem potovanju in prijetnem druženju z našimi zdomci v tem nemškem mestu.

Potovanje v sodelovanju s turistično agencijo Relax je organizirala Emilija Horvat,

je Draga Kočarja iz Črnelavec. Ta je na 5. letnem občnem zboru Slovenskega kulturnega društva Lipa v Münchnu 14. marca letos postal njegov predsednik, podpredsednika sta Anica Varga in Jože Miholič, tajnica pa vestna Miranda Lepoša, ki se je družila z nami tudi v prostem času in nam pomagala odkriti nakupovalni olimpijski center v neposredni bližini tistega, kjer so bile v prvi polovici sedemdesetih let olimpijske igre. Žal v spominu ohranjene po tem, da so na njih politični teroristi

Generalni konzul Republike Slovenije v Nemčiji Fedor Gregorič ni imel slovesnega nagovora, ker je zamudil, pa tudi konkretne pomoči Lipi ni obljubil, saj je v Nemčiji 32 podobnih društev. Kljub temu pa je dobil vrtanik v obliki srca, ki priča, kako darežljivi (sm)lo prebivalci iz pokrajine ob Muri.

licenco za vodnico je na njem opravljal Nataša Horvat, prevoznik je bil Ar Express Anice Doma iz Trimlinov, potniki pa pokrovitelji, prijatelji, sorodniki ter znanci in sosed-

pobili izraelske športnike, kar vsekakor ni bilo športno, še manj pa humano dejanje, na katerega bi lahko bili Nemci ponosni. So pa v Münchnu upravičeno na svojo tovarno BMW, ki - tako kot Audi v Ingolstadt - zaposluje veliko naših delavcev na zdaj že več kot sezonskem delu v tujini. Med njimi je v avtomobilskem koncernu BMW že 29 let zaposlen tudi Drago Kočar, ki je imel kot novi predsednik uvodno besedo na letošnjem pikniku - zaradi slabega vremena je bil v večji prireditveni dvorani. Goste, med njimi je bilo tudi veliko Nemcev, sta pozdravila podpredsednik društva Jože Miholič in podpisana kot edina predstavnica Mestne občine Murska Sobota.

Program je povezovala lanskoletna Pomurka leta Simona Špindler z Murskega

Laboda je prejel tudi podpredsednik Lipe Jože Miholič, med njim in Simono Špindler, ki je povezovala program, pa je simbol društva - lipov list.

Drago Kočar, novi predsednik Slovenskega kulturnega društva Lipa v Münchnu, se ganjen zahvaljuje za darilo (laboda z lončnico), ki mu ga je izročila Emilija Horvat.

vala, dogajanje pa je s kamero zabeležila ekipa Idee TV. Slovenski konzul v Nemčiji Fedor Gregorič se nam je s soprogo pridružil nekoliko kasneje, ko je bilo protokolarnega dela konec in je sledila izmenjava daril.

V Slovensko kulturno društvo Lipa so se vključili tudi Emilija Horvat in člani ansambla Lipov cvet - ti so navdušili s svojo glasbo. Vodja Janez Perko pa poskrbel, da smo se potniki v avtobusu do Münchna naučili društveno himno. Münchenska lipa, kot se imenuje, ima zgovoren naslov in prav tako vsebino - zapeli pa smo jo prav vsi v dvorani ter nazdravili prihodnosti društva Lipa. Prireditvev je bila tudi priložnost za vročitev plaket kegljavcem, ki so se preskusili v metanju krogle že v soboto dopoldne. Čeprav naši ekipi ni uspelo podreti največ

kegljev, to ni skazilo razpoloženja, za katerega je poskrbel trio Lipov cvet s pevko Moniko Heričko, ki igra na tudi na citre, in je - tako kot Janez Perko s harmoniko - izjemna. Dopolnjevala ju je ena od dveh Mart med potniki; le-ti pa smo se med dvodnevnim druženjem dobro spoznali. Občasno je po cingljajočem instrumentu posegla tudi Mirna, ki ni bila nikoli mirna, med nastopom pa sta se triu pridružila še dva harmonikarja, tako da je bilo prav živahno. Rajanje je trajalo skoraj predolgo glede na dolgo pot domov, ki je sledila. Nekateri med potniki pa so pred potjo proslavili zmago Hrvaške nad Nemčijo na svetovnem nogometnem prvenstvu. Prav zato smo se želeli odpraviti domov nekoliko prej - zaradi bojazni pred izgredi, a jih k sreči ni bilo. Voznik nas je srečno pripeljal in raz-

Janez Perko je raztegnil meh, prešerni pevci pa usta pri skupni pesni pred razhodom - po tistem, ko smo se dodobra narajali tudi v skupnem kolu in naplesali v posameznih plesih ob zvokih tria Lipov cvet.

vozil po domovih, obtežene z vrečkami priložnostnega nakupa, saj smo prespali v hotelu Erbprinz, ki je sredi nakupovalnega centra v Münchnu. Srečanje s profesorjem Tinetom Hribarjem pred dvigalom v njem je bilo priložnost za obujanje spominov na študentska leta, njegove soproge Spomenke Hribar, ki je sodelovala v slovenskem pomladnem gibanju in v dneh odcepitve vodila kongres Slovencev v Ljubljani, pa na društvenem pikniku Lipe v Münchnu nismo opazili. Zato pa smo zasledili urednika revije Slovenija Ludvika Škoberneta, ki se udeležuje tovrstnih srečanj zdomcev in jih vestno beleži. Čeprav se mu je mudilo na srečanje izseljencev v Ribnico, se ni odrekel plesu, kjer se je izkazal kot vzdržljiv plesalec, niti fotografijam s konzulom, ki smo mu jih posredovali po vrnitvi v Mursko Soboto.

V uredništvu Soboških novlin smo zapisanemu pridali še (bolj dokumentarne kot umetniške) fotografije, ki smo jih posneli v Münchnu, da bi z njih zaznali razpoloženje med našimi razporejenimi v Lipi. Slovenska kulturna društva po svetu imajo namreč velik pomen pri ohranjanju tradicije in slovenskega jezika, predvsem pa pri druženju naših ljudi na tujem, od koder se vračajo na svoja ognjišča običajno šele ob upokojitvi.

Besedilo in posnetki
♦Brigita Bavčar

ODSTRANJEVANJE ZAPUŠČENIH AVTOMOBILOV

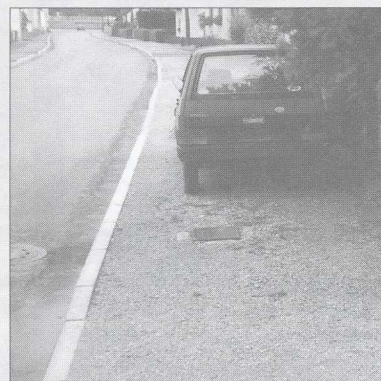
Da je komunalna inšpektorica v mestni upravi (predstavili smo jo v prejšnji številki Soboških novlin) svoje delo vzela zares, se je izkazalo v akciji odstranjevanja odslužene pločevine, ki kazi videz Murske Sobote in dela ekološko škodo. V prvi etapi – v drugi polovici julija – je skupaj z redarji popisala neregistrirane jeklene konjičke.

Kot je razvidno s fotografij, je največ zapuščenih avtomobilov v Lendavski ulici: dva pri številki 17, od teh eden zaseda parkirišče, drugi, miniturni 0.3, pa je stisnjen med preostalo pločevino. Ob zid v Lendavski 8 je stisnjen avtomobil z nalepko Nissan, ki to ni, je pa brez registrskih tablic. Tako kot katrca v blokovskem naselju v Lendavski 27, katere lastnik je – tako kot drugi – dobil poziv za odstranitev vozila. Temu bo sledila vročitev ustreznih odločb, če pa bodo neodmevne tudi te, bo po dopustih lastnikov neregistriranih avtomobilov sledila skupna akcija s Komunalno. Ta bo poskrbela za odvoz, lastniki odsluženih in zapuščenih vozil pa ga bodo morali plačati sami. Avtomobile pa bodo z odlagališča odpeljali, če bodo seveda to želeli, po poravnavi stroškov odvoza in pred načrtovano prodajo na javni dražbi. Če ta ne bo uspela, pa bodo avtomobili šli v odpis.

Preden bodo torej odpisani, je za njihove lastnike kar nekaj možnosti, nekateri pa so že ukrepali neposredno po opravljenem popisu in pozivu. Neregistrirane avtomobile s parkirišč in priložnostnih odlagališč je odstranilo trideset odstotkov popisanih in opozorjenih, preostali pa se bodo morda za to odločili po dopustih – pred akcijo odstranjevanja odsluženih ali začasno neregistriranih avtomobilov na območju mestne občine.

Poleg Murske Sobote, v kateri je bil na pločniku ob Partizanski 38 posnet tudi pod drevesa skrit in vendar ne povsem zakrit avtomobil, poteka akcija tudi drugod na območju mestne občine.

Kombi brez registrskih tablic je iz Markišavske 3 in z začetka tega poletja – kot vsi drugi, dokumentirani v Soboških novinah na osnovi zapisanega v beležnici komunalne inšpektorice Miroslave Toplak.

Ker sta se posebej izkazala, so pevko in citrarko Moniko Heričko in Janeza Perka (igra na harmoniko in poje – tudi pri Završkih fantih) na prireditvi okronali.

Domača tekmovalca:
Peter Podlunšek in Igor Zrinski

DROBNA POGUMNA RUSINJA JE PREMAGALA VSE MOSKE KONKURENTE

Zmagovalka prvega evropskega prvenstva v akrobatskem letenju z motornimi letali v kategoriji advanced (napredni) - to je zadnja težavnostna stopnja pred najtežjo kategorijo unlimited (neomejeno) - ki ga je na športnem letališču v Rakičanu odlično pripravil Murske Sobote Aeroklub Murska Sobota, je Rusinja Alla Čekalova.

Takšen je bil razplet desetdnevnega brnenja močnih letalskih motorjev nad našo pokrajino, ki je postalo še en dokaz več, da Murska Sobota postaja središče slovenskega akrobatskega letenja.

Na tekmovanju v Rakičanu se je konec julija in na začetku avgusta zbrala vsa smetana evropskih letalskih akroba-

tov, saj je bil med 39 piloti iz enajstih držav tudi lanskoletni svetovni prvak v kategoriji advanced Janusz Kasperek, zmagovalka tokratnega tekmovanja Čekalova pa je bila na zadnjem svetovnem prvenstvu peta. Med njimi so bili naši tekmovalci - Peter Podlunšek in Igor Zrinski iz Murske Sobote ter Jože Černič iz Slovenj Gradca - skorajda začetniki, saj so pri nas akrobatsko letenje začeli oživljati šele pred nekaj leti, dovolj močnega letala za akrobacije v kategoriji advanced pa v Sloveniji še ni in ga je soboški aeroklub zato najel na Slovaškem. Zato so imeli naši piloti le malo priložnosti za resen trening in sta zato sedemnajsto mesto Igorja

Zrinskega ter osemnajsto Petra Podlunška izvrsten uspeh teh dveh mladih, vzpenjajočih se pilotov.

Prirediteljem, ki so po zagotovilih vseh sodelujočih svoje delo opravili res odlično, je šlo na roke tudi vreme in do konca tekmovanja so vsi tekmovalci opravili vseh pet programov oziroma zaporedij posameznih akrobatskih likov, kar se zgodi le na redkih tekmovanjih. Z izkušnjami, ki so si jih pridobili s tem tekmovanjem, bodo prihodnje leto gotovo odlično pripravili sedaj že tradicionalno pokalno tekmovanje v akrobatskem letenju Akro, ki je letos zaradi organizacije evropskega prvenstva odpadlo.

PREJELI SMO

Problematika v članku z naslovom »Proti hrupu letal«, objavljenim v 7. št. Soboški novin, v katerem smo tudi drugi bralci pozvani, da se do nje opredelimo, za neprizadete verjetno ni zanimiva. Ker pa v članku ni opredeljene do te problematike, menim, da je že skrajni čas, da se v zvezi s tem dejansko ugotovi, kateri interesi so splošnega pomena, kateri pa so samo interesi posameznikov.

Dejstvo je namreč, da v Aeroklubu uresničuje svoje interese nekaj posameznikov, kar me v principu sicer ne moti, ne morem pa v zvezi s tem sprejeti dveh neizpodbitnih dejstev in sicer:

1. Da se to dogaja na račun okolice, ki je zaradi hrupa letal še kako prizadeta;
2. Da se ta dejavnost financira tudi z občinskimi sredstvi davkoplačevalcev, torej tudi s sredstvi tistih, ki nas ta dejavnost zaradi hrupa še kako moti.

Prav gotovo je takšnih, ki nas hrup letal moti bistveno več kot samo domnevnih 180 prebivalcev Kroga in Bakovec, vsekakor pa mnogo več, kot je tistih, ki se s to motečo dejavnostjo ukvarjajo in to seveda izključno za lastno zadovoljstvo. Kaj je splošen in kaj interes posameznikov glede na navedeno, seveda ni težko odgovoriti.

Strinjam se z ugotovitvijo, da ima Aeroklub tradicijo, niti nisem načelni nasprotnik dejavnosti, ki se odvijajo na letališču, vendar je tradicija eno, prostorske zmožnosti za hrupno dejavnost Aerokluba pa nekaj povsem drugega. Aeroklub je na žalost umeščen v ozek prostor med naseljenimi kraji in je zaradi tega temu dejstvu tudi dolžan prilagoditi

obseg svojih dejavnosti, ne pa da se od nas, prebivalcev južnega dela mesta in prirobnih vasi pričakuje, da prenašamo vedno večji hrup, ki ga povzročajo letala. Zaradi tega menim, da je nesprejemljivo vsako širjenje dejavnosti Aerokluba, ki je povezano z vedno močnejšim in vedno dalj časa trajajočim hrupom. Ta hrup se da zmanjšati z uporabo sodobnejših letal in tudi z namestitvijo ustreznih glušnikov. Najbolj pereč je hrup preletov akrobatskih letal, zaradi česar je nesprejemljivo širjenje dejavnosti akrobatskega letenja, organiziranje tovrstnih tekmovanj in prizadevanja, da bi Murska Sobota postala celo center akrobatskega letenja v državi ali celo širše. Očitno je, da vodstvo mestne občine vidi v zvezi z dejavnostjo Aerokluba predvsem promocijo mesta (verjetno pa tudi svojo lastno), in to na račun prizadetih prebivalcev. Dejavnosti na letališču so se namreč tako razmahnile, da je tudi fizično nemogoče, da bi se vse te dejavnosti (akrobatsko letenje, padalstvo, športno letenje, jadralno letalstvo in turistični poleti) lahko istočasno izvajale nad omejenim območjem letališča, zato se seveda širijo tudi izven tega območja, nad naseljene kraje oziroma v njihovo neposredno bližino. Ni potrebno podrobneje razlagati kako moteč in škodljiv je hrup; letalski pa zaradi svojih specifičnosti še posebej. Absurdno je, da imamo predpis (Uredba o hrupu v naravnem in življenjskem okolju, Ur. l. RS št. 45/95), katerega izvedba je sicer ostala na pol poti in ki je namenjena varovanju ljudi pred čedalje večjim hrupom. Ta uredba uvaja določene omejitve najhropnejših dejavnosti v dnevih oziroma času počitka, ob teh dnevih

pa je letalski hrup praviloma najintenzivnejši, pojavlja pa se tudi že nočno letenje. Ko sem na to problematiko že pred dvema letoma pisno opozoril tedanjega župana, mi je ta v neformalnem razgovoru dejal, da imam sicer prav, da pa občina sama zaradi pomanjkanja ustreznih predpisov ne more storiti ničesar, edino kar lahko stori, da »priškrne finančno pipico« Aeroklubu. V predlogu odloka o proračunu za leto 1996 sem ugotovil, da se zvišujejo sredstva za dejavnost Aerokluba za 10%, zaradi česar sem dal svoje pripombe in ponovno opozoril na problematiko hrupa, še posebej, ker sem sklepal, da se bo s strani občine financirala tudi prireditev AKRO 97, kar pa seveda ni bilo upoštevano. Kako bi drugače, če pa je glavni občinski finančnik istočasno tudi podpredsednik Aerokluba, ki se baje na takšne pripombe samo posmiha.

Čeprav menim, da imamo prizadevali pravico, da zahtevamo omejitve hrupa, ki ga povzročajo poleti letal, pa zaenkrat nisem za protest z zaporo letališke steze, ker načeloma nasprotujem takšnemu načinu reše-

vanja problemov. Vsekakor pa menim, da morata vodstvo mestne občine in mestni svet obravnavati to problematiko in poiskati ustrezne rešitve, ne pa da se takšna hrupna dejavnost še naprej širokogrudno podpira, vse pripombe, ki so poslani predstavnikom mestne oblasti, pa se enostavno ignorirajo.

Meslim, da prizadeti ne zahtevamo nekaj nemogočega, ko vztrajamo na tem, da se hrup letal omeji in zmanjša. To so zahtevali že pred časom prebivalci Lesc (in uspeli), to zahtevajo ljudje v Piranu, Portorožu in Cerkljah. Če država noče ali zaradi svoje nesposobnosti ne more v zvezi s tem storiti ničesar, je to v okviru svojih pristojnosti dolžna storiti občina. Na koncu še »predvolilno« vprašanje kandidatov za župana in občinske svetnike: »Kako si boste v primeru, če boste izvoljeni, prizadevali za to, da se obravnavana problematika reši v čim večje zadovoljstvo prizadetih občanov oz. upošteva splošne interese?«. Upam in pričakujem, da bom še pred volitvami dobil odgovor na to vprašanje.

♦ Janez Perš št.

Pred železničarskim domom v Murski Soboti, ki ima zgledno urejeno okolico in fasado, je nastal posnetek izvirne zaščite pred vročim poletnim soncem. Neznana kolesarka, ki se je iz previdnosti zaustavila pred semaforiziranim križiščem ob ulici Štefana Kovača, je torej dvojno previdna - in ima prav. Glavo je potrebno zaščititi tako pred pripeko kot vozniki v vročih jeklenih konjičkih ter motorjih, ki hrumijo po naših cestah tudi po sprejetju novega prometnega zakona.

Podjetje za nizke gradnje Nigra Murska Sobota je izvajalec del - ureditve pločnika tam, kjer je predolgo stala in mimoidoče ovirala stara Hekličeva hiša. Zdaj je ni več in z nujno potrebno rušitvijo Kocljeva ni več zožena, pešci pa imajo z urejenim pločnikom omogočen nemoten prehod, saj so se prej morali izogibati avtomobilom na cesti, avtomobilisti pa pešcem.

Žetev iz ptičje (natančnejše letalske) perspektive na naših ravnih poljih, kjer so delo opravili s kombajni, priča o simetriji črt brez ravnil.

Preurejeno otroško igrišče je neposredno po odprtju privabilo na igrala številne malčke in ti so se brezskrbno predali igri. Odrasli so med tem prisluhnili povedanemu v priložnostnem nagovoru predsednice Društva prijateljev mladine Murska Sobota, naložbo pa je pretežno pokrila občinski proračun, saj po gospodinjstvih zbrani prispevki niso bili dovolj za uresničitev želje po prenovi in ureditvi otroškega igrišča.

Atletski stadion je od 16. julija v večernih urah osvetljen z reflektorji, kar pomeni, da lahko potekajo treningi in tekmovanja tudi potem, ko sonce zaide in dnevna svetloba ugasne. Za umetno svetlobo je bilo iz občinskega proračuna nakazanih 5.600.000 tolarjev.

Soboške ulice so v skladu s spomladi sprejetim odlokom poleti dobile lične oznake. Pri postavljanju tabel je delavce strojnega ključavničarstva Ludvika Žaliga na Trgu zmage dokumentiral Jože Pojbič.

Maja Vohar prejema medaljo iz sodničnih rok na svoji kobili Griffin.

DRŽAVNO PRVENSTVO V PRESKAKOVANJU OVIR

ZMAGALA DOMAČINKA - MAJA VOHAR IZ KONJENIŠKEGA KLUBA GRAD RAKIČAN

Ob grajskem parku v Rakičanu je bilo v okviru praznovanj letošnjega občinskega praznika dobro obiskano **državno prvenstvo v preskakovanju ovir za mladince in člane**. Potekalo je od 17. do vključno 19. julija v organizaciji **Konjeniškega kluba grad Rakičan**. Predseduje mu **Ivan Karoli**, ki je tudi predsednik sveta krajevne skupnosti. Predsednik organizacijskega odbora je bil **Mirko Šabjan**, sicer vršilec dolžnosti direktorja Komunale, le-ta pa se je potrudila, da je bila v okviru možnosti urejena infrastruktura na prejšnjem polju kmetijskega gospodarstva.

Zdaj je tam maneža, med državnim prvenstvom pa je bil prostor za preskakovanje ovir. Za njegovo ureditev ima nedvomne zasluge **Janez Vohar** iz Kroga. Vloženi trud

mu je poplačalo prvo mesto hčerke Maje, ki je bila kot edina tekmovalka Konjeniškega kluba Grad Rakičan tudi zmagovalka v vrstah mladincev. Veljajo ji vse čestitke ter dobre želje za doseganje vrhunskih rezultatov tudi v drugih kategorijah.

Članov je bilo na julijskem državnem prvenstvu v Rakičanu 18, mladincev do 18. leta 23, mlajših mladincev do 14. leta starosti pa 10.

Najuspešnejši med nastopajočimi je bil **konjeniški klub Velenje**; ko bo imel svojega poklicnega trenerja, pa bo v konkurenco lahko uspešneje posegel tudi konjeniški klub grad Rakičan, ki se je izkazal kot dober gostitelj letošnjega konjeniškega srečanja in zagotovil tradicijo tega športa pri nas.

Slavni nagovor na osrednji nedeljski prireditvi sklepnega dela državnega prvenstva v preskakovanju ovir je imel župan Anton Slavic, saj je prireditev spadala v sklop občinskega praznovanja.

Obvezni krst zmagovalke med mladinci je kar v preskakovalnem bazenu opravil trener Jože Štifter iz Maribora. Hladna prha v vročem juliju je gotovo celo prijala, le kopalke bi bile ustrežnejše namesto jahalne opreme.

Preskakovanje ovir je težavno početje, posebno s konjem, pa čeprav radi pravimo, kako dobro je (v simbolnem pomenu), če je kdo na njem. Da se je težko pobrati po padcu s konja, pa vedo tisti, ki so to izkusili na lastni koži. Zato se je priporočljivo obdržati v sedlu - a to težko zmorejo celo profesionalci pri preskakovanju ovir.

